

Årsrapport 2021

Hamar bispedømme

DEN NORSKE KIRKE

Bilde på forsiden: Prestene i Hamar bispedømme i Sør-Fron kirke under stiftsdagene 2021.
1-meteren overholdes i kirkebenkene. Foto: Jorun Vang

INNHold

DEL I. LEDERS BERETNING	1
DEL II. INTRODUKSJON TIL BISPEDØMMET OG HOVEDTALL	3
DEL III. ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER	6
A. SAMLET VURDERING AV RESULTATER, MÅLOPPNÅELSE OG RESSURSBRUK	6
B. RESULTATER OG MÅLOPPNÅELSE 2021	8
B.1 GUDSTJENESTELIV	9
B. 2 DÅP OG TROSOPPLÆRING	12
B. 3 KUNST OG KULTUR	17
B.4 KIRKE OG SAMFUNN	20
B.5 REKRUTTERING OG FRIVILLIGHET	26
B.6 BEMANNING – PRESTESKAP OG ADMINISTRASJON	28
C. FNS BÆREKRAFTSMÅL	32
D. BISKOPENS VIRKSOMHET	33
DEL IV. STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN	35
A. HMS/ARBEIDSMILJØ	35
SYKEFRAVÆR INKL. VURDERINGER	35
MEDARBEIDERUNDERSØKELSER	35
RUTINER FOR INTERN VARSLING OM KRITIKKVERDIGE FORHOLD	36
RUTINER FOR VARSLING OM AVVIK	36
B. LIKESTILLING	36
C. VURDERING AV MISLIGHETSRSIKO	37
DEL V. VURDERING AV FRAMTIDSUTSIKTER	38
DEL VI. ÅRSREGNSKAPET	40

Del I. Leders beretning

Den norske kirkes visjon og strategi «Mer himmel på jord» er konkretisert gjennom Hamar bispedømmeråds visjon «Hellige rom for alminnelige liv». Visjonen og strategiene setter retning for den kirken vi ønsker å være, ved å knytte det hellige og det alminnelige sammen. Visjonen tar opp i seg begrep fra den apostoliske trosbekjennelsen, samtidig som den setter ord på den allmenne erfaringen av at det finnes hellige rom, og det folkekirkelige ønsket om at det skal være rom for alminnelige liv. Visjonen forteller om ei folkekirke som formidler livets og kjærlighetens Gud og utfordrer til handling.

En kirke som gir verdighet og håp gjennom evangeliet om Jesus Kristus, og som er til stede der mennesker er, har bidratt til å lindre uro, utrygghet og fortvilelse i en sårbar tid. Covid-19 pandemien har stilt organisasjonen på store prøver også i 2021. Vi anser at Den norske kirke i Hamar bispedømme har hatt en hensiktsmessig, forsvarlig og god håndtering av pandemien. Publikum har hatt en trygg opplevelse i møte med kirken. Ansatte, folkevalgte og frivillige har gjort en formidabel jobb med smitteverntiltak, og også i 2021 vært imponerende omstillings- og tilpasningsdyktige.

Vurderingen av resultatene må ses i lys av de ramme faktorer og restriksjoner som koronapandemien har ført med seg. Sammenliknet med 2020, som også var et år preget av pandemi, har vi en sterk forbedring på mange områder. Sammenliknet med 2019 er resultatene derimot svake. Man må anta at vi først i 2023 er tilbake til normal drift gjennom et helt år. På tross av pandemien, så anser vi at resultatene viser at kirken står fortsatt sterkt i Hamar bispedømme, samtidig som man kan konstatere at tros- og livssynsmangfoldet i bispedømmet vokser.

Oppslutningen om dåp er økt med nær fem prosentpoeng sammenliknet med 2020, og er nesten tilbake på 2019-nivå. Bispedømmet vil i 2022 fortsette satsningen på dåp som ble startet i 2020, med en særskilt kampanje i vårhalvåret. Arbeidet med å stabilisere oppslutningen om dåp er på sikt avgjørende for gudstjenestesøkning, deltakelse i konfirmasjon og medlemstall.

Samlet ble det i 2021 holdt 598 færre gudstjenester enn de 5 591 gudstjenesteforordningen av 1. januar 2018 har fastsatt. Det ble avholdt 463 gudstjenester flere enn i 2020. Det ble også avholdt digitale gudstjenester som erstatning for avlysninger pga. pandemien. Under et nytt år med pandemi, noen perioder med betydelig nedstengning og sterke restriksjoner for øvrig, vurderes det som tilfredsstillende at så mange gudstjenester har blitt avholdt.

Hamar bispedømme lyste ut 20 prestestillinger i 2021 mot 16 i 2019. Fra 2017 til 2021 er det tilsatt 79 prester, tilsvarende 68 % av alle prestestillingene. Det er i gjennomsnitt 2,2 søknader pr. utlyst stilling. Dette er ikke tilfredsstillende, selv om vi i de fleste tilfeller får tilsatt prest. Hamar bispedømme arbeider på flere fronter for å bedre rekrutteringen til kirkelige stillinger. Vi har arbeidet videre med å styrke samarbeid mellom de to arbeidsgiver-linjene. Dette er en satsning sammen med kirkevergelaget i Hamar bispedømme. Gode rutiner for samarbeid gir i sin tur bedre ressursutnyttelse og måloppnåelse.

Sykefraværet går ned fra 8,2 % i 2020 til 5,1 % i 2021. Det meste av dette utgjøres av langtidsfravær, og kan i liten grad forklares med covid-19. Samtidig kan variasjonene mellom år være av tilfeldig karakter. Sykefravær må vurderes over flere år for å gi en reell framstilling. Isolert sett er det meget tilfredsstillende at vi i 2021 har nådd målsetningen med et sykefravær ned mot 5 %.

Likestilling, inkludering og mangfold har høy prioritet i bispedømmets arbeid. En egen LHBT+ gruppe har siden 2015 arbeidet for å gi biskopen råd til hvordan ivareta ansatte med LHBT+ identitet. Gruppen ble opprettet i tilknytning til Kirkemøtets behandling av vigselsturgi for samkjønnede og det skarpe ordskiftet som fulgte den prosessen. I 2021 har gruppa samlet inn ressursmaterieill knyttet til arbeidet med regnbuemesser ulike steder i bispedømmet. Biskopen har også gitt støtte til prosten i Toten og arbeidet med en veileder til forbønnshandling for navneskifte for transpersoner. På denne måten bidrar Hamar bispedømme til å styrke inkludering og mangfold både i kirke og samfunn.

Driftsregnskapet viser et merbruk på nær 3,9 millioner kroner, hvorav 2,4 millioner ble vedtatt benyttet av oppsparte midler til tilskudd til menighetene. Det akkumulerte mindreforbruket i virksomheten er i sin helhet foreslått til saldering av budsjett 2022. Det er bekymringsfullt at det økonomiske handlingsrommet skrumper inn, og det vil i 2022 bli et intensivt fokus på løpende økonomistyring.

Lov om tros- og livssynssamfunn erstattet Kirkeloven 1. januar 2021. Stortinget endret med dette Den norske kirkes juridiske stilling i samfunnet. Dette var et nytt steg i retning av at Den norske kirke i mindre grad blir «statskirke», og i større grad et selvstendig trossamfunn. Kirkens egne organer skal i vesentlig større grad angi regler for kirkens virksomhet, herunder bestemme hvordan kirken er organisert. Den norske kirke er samtidig ei grunnlovsfesta folkekirke og vi kan observere flere utviklingstrekk som tyder på at båndene mellom folk og kirke fortsatt er sterke. Livsritene; dåp, konfirmasjon og gravferd samler store deler av befolkningen i bispedømmet.

Lokalt tar kirken del i de fleste kommunale beredskaps-/kriseteam. Ved krevende hendelser har kirken en viktig funksjon i nært samarbeid med lokale myndigheter. Biskopen tar del i de årlige trafikkmarkeringene i samarbeid med Statsforvalteren, fylkeskommunen, kommunene, Statens vegvesen, Trygg Trafikk og Politiet. Biskopen deltar i fylkesberedskapsrådet (FBR) hos statsforvalteren i Innlandet fylke. Dette forumet har møttes hyppig under pandemien og det er viktig for kirken å kunne bidra på denne samfunnsarenaen. Lokalt har samarbeidet mellom skole og kirke holdt seg på et stabilt nivå over flere år. Samtidig som vi opplever at kirken er etterspurt på flere arenaer, er vi bevisst på at vi som kirke har et eget ansvar i å utvikle disse relasjonene videre. I lys av nye læreplaner for grunnskolen fra 1. august 2020, har bispedømmet økt ressursanvendelsen på faglig utvikling i kirke-/skolesamarbeidet.

For å nå ut til befolkningen som søker kirken, er det nødvendig at vi er til stede på de arenaene hvor folk befinner seg. I økende grad søker folk på nett og bruker sosiale medier for å finne informasjon om tilbud og aktiviteter. Dette gjelder også informasjon om dåp, konfirmasjon og gudstjenester. Selv om kirken har utviklet mye kompetanse på dette området de senere årene, er det likevel store variasjoner mellom fellesrådene. Videre utvikling av menighetenes nettsider og nærvær på sosiale medier vil kunne styrke oppslutningen om kirken lokalt. I 2021 har bispedømmet videreført et kommunikasjonsprosjekt som vil pågå til sommeren 2022 for å være proaktive og møte disse utfordringene.

Vi vil takke alle medarbeidere, folkevalgte og frivillige i Hamar bispedømme som hver på sin måte har bidratt til at kirken oppleves som «Hellige rom for alminnelige liv» for innbyggerne hele bispedømmet.

Solveig Fiske
biskop

Gunhild Tomter Alstad
bispedømmerådsleder

Del II. Introduksjon til bispedømmet og hovedtall

Hamar bispedømme var inntil 31. desember 2016 en statlig virksomhet. Fra 2017 har bispedømmene vært regionale enheter knyttet til det selvstendige rettssubjektet Den norske kirke (rDnk).

Hamar bispedømme har sin historie helt tilbake til middelalderen, som bispedømme fra 1153 fram til reformasjonen. I nyere tid ble bispedømmet gjenopprettet i 1864 og er nå ett av 11 bispedømmer i Norge. Bispedømmerådet har 10 medlemmer, inkludert biskopen. Bispedømmerådet i Hamar utgjør sammen med de andre bispedømmerådene i landet kirkens høyeste valgte organ - Kirkemøtet. Landets biskoper danner i fellesskap Bispemøtet.

Bispedømmet blir ledet av to organer, biskopen og bispedømmerådet. Disse organene har felles administrasjon, med stiftsdirektøren som daglig leder.

Biskopens og bispedømmerådets myndighet og ansvarsområde følger blant annet av Trossamfunnsloven, forskrifter vedtatt av Kirkemøtet, herunder Kirkeordningen og tjenesteforordning for biskop og statlige føringer gjennom statsbudsjettet.

Bispedømmerådet skal rette sin oppmerksomhet mot alt som kan bli gjort for å vekke og nære det kristelige liv i menighetene. Rådet skal også fremme samarbeid mellom de enkelte menighetsråd, kirkelige fellesråd og andre lokale arbeidsgrupper innen bispedømmet. Bispedømmerådet fordeler tilskudd til trosopplæring og særskilte stillinger innen kirkelig undervisning og diakoni.

Bispedømmerådet kan opprette og nedlegge stillinger innenfor sin tildelte ressursramme. Bispedømmerådet tilsetter proster, menighetsprester, prostiprester, studentprester, fengselsprester og bispedømmets administrasjon.

Biskopen ivaretar den evangelisk-lutherske lære, leder prestatjenesten, bidrar til samordning mellom de kirkelige rådene og har tilsynsansvar med menighetene og ansatte. Biskopens tilsyn utøves blant annet gjennom bispevisitaser til soknene.

Bispedømmerådet og biskopen har lagt til grunn de mål og føringer som er gitt av regjering og Storting, Kirkemøtet og Kirkerådet. I 2018 vedtok bispedømmerådet sin visjon og strategi for Hamar bispedømme: «*Hellige rom for alminnelige liv*». I strategien understrekes det at folkekirken i Hamar bispedømme;

- formidler livets og kjærlighetens Gud og utfordrer til handling
- gir verdighet og håp gjennom evangeliet om Jesus Kristus
- er til stede der mennesker er

Pr. 31.12.2021 var det 162 sokn i bispedømmet. Det var 48 kommuner knyttet til bispedømmet, med tilhørende 47 kirkelige fellesråd (fellesrådsområdene i Nord- og Sør-Odal kommuner er sammenslått). Fra 1. januar 2022 blir Jevnaker kirkekommune og Jevnaker sokn overført til Tunsberg bispedømme. Dermed dannes Hamar bispedømme heretter av de 46 kommunene som utgjør Innlandet fylke og Lunner kommune i Viken fylke. Bispedømmet har nært samarbeid med frivillige, kristelige organisasjoner, herunder barne- og ungdomsorganisasjoner og misjonsorganisasjoner.

I Hamar bispedømme er det ti prostier som hver for seg er tjenesteområde for prestene. De øvrige ansatte i den lokale kirke har i hovedsak de kirkelige fellesrådene som arbeidsgivere.

Pr. 31.12.2021 hadde Hamar bispedømme 115,8 årsverk prestetjeneste, inklusive biskop. Det er 10,8 årsverk i bispedømmets administrasjon.

Hamar er ett av de bispedømmer i landet der andelen av innbyggere som er medlem i Den norske kirke er høyest, med over 76 % oppslutning i befolkningen.

Tabell 1: Oversikt over medlemmer og tilhørige i Den norske kirke i prostiene i bispedømmet

Prosti	Antall				Antall medlemmer og tilhørige i % av folketallet			
	Medlemmer og tilhørige 31.12. 2021	Innbyggere 31.12. 2021	Utmeldinger 2021	Innmeldinger 2021	2021	2020	2019	2018
Hamar domprosti	42 533	60 870	146	25	69,9	72,7	73,5	74,4
Ringsaker	26 987	35 073	70	8	76,9	79,3	79,9	80,9
Solør, Vinger og Odal	41 167	52 331	106	17	78,7	80,7	81,2	82,1
Sør-Østerdal	27 051	35 804	68	10	75,6	77,8	78,5	79,3
Nord-Østerdal	11 516	14 684	31	3	78,4	80,2	80,7	81,6
Nord-Gudbrandsdal	20 039	23 596	48	3	84,9	85,6	85,7	86,1
Sør-Gudbrandsdal	34 725	47 035	89	18	73,8	76,1	76,7	77,5
Toten	44 413	58 666	124	26	75,7	77,7	78,2	79,2
Hadeland og Land	32 562	41 797	79	19	77,9	80,1	80,6	81,4
Valdres	13 904	17 449	36	8	79,8	81,4	81,1	82,1
Sum Hamar bispedømme	294 897	387 305	797	137	76,1	78,3	78,8	79,7

Tabell 2: Utvalgte volumtall

Volumtall for bispedømmet	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Antall døpte	2 435	2 170	2 136	2 017	1 741	1 960
Antall konfirmerte	3 060	2 987	2 956	2 763	2 617	2 673
Antall kirkelige vigslar	658	635	652	577	358	452
Antall kirkelige gravferder	3 861	3 766	3 810	3 692	3 600	3 778
Antall gudstjenester totalt	5 944	5 818	5 685	5 737	4 530	4 993

Tabell 3: Nøkkeltall for årsregnskapet

	2018	2019	2020	2021
Antall årsverk	127,5	128,8	129,6	126,9
Herav i prestatjeneste	114,0	117,0	116,8	115,1
Samlet tildeling budsjettgruppe 1A *)	110 664	112 260	110 406	113 186
Netto driftskostnader	109 286	110 605	107 997	117 059
Lønnsandel av driftsutgifter - %	89,3 %	91,4 %	91,0 %	88,7 %
Andel lønn brukt i prestatjenesten - %	80,7 %	83,3 %	83,4 %	80,7 %
Lønnsutgifter pr årsverk	765 000	785 000	759 000	819 000

*) I hele tusen kroner

Lønnsandel og lønnskostnader inneholder personalkostnader

Del III. Årets aktiviteter og resultater

A. Samlet vurdering av resultater, måloppnåelse og ressursbruk

I pandemiens andre år økte gudstjenestedeltakelsen med 2,1 % i forhold til 2020. De sterke restriksjonene på å samle mennesker i det meste av 2021 gjorde at man samlet under halvparten så mange til gudstjeneste i 2021 sammenliknet med 2019. Antall gudstjenester gikk i 2021 opp med 10 % sammenliknet med året før, til 5 591 gudstjenester. I tillegg ble det lagt ut 340 digitale gudstjenester i 2021. Bispedømmet vurderer at man kan si seg relativt tilfreds med at mye av gudstjenestetilbudet har blitt opprettholdt på tross av pandemien. Her må man også ha med seg at det også i 2021 var nedstengte kirker i påska.

Det er en økning i andel døpte av fødte fra 58,2 % i 2020 til 62,8 % i 2021. I 2019 var dåpsprosenten 64,2. Det antas at et antall dåp ble utsatt fra 2020 og gjennomført i 2021. Over tid har oppslutningen om dåp i bispedømmet vært svakt fallende. Den samme tendensen viser seg også for konfirmasjon. Oppslutningen om konfirmasjon blant 15-åringene gikk likevel opp fra 58 % i 2020 til 62 % i 2021. Oppslutningen har holdt seg stabil gjennom de to årene med korona. Det er grunn til å tro at dette kan være et resultat av at kirken har vært synlig med sine tilbud.

Alle sokn har godkjente trosopplæringsplaner. Det var en økning i deltakelsen på 2,4 prosentpoeng til 49 % av målgruppa i breddetiltakene i trosopplæringen i 2021, sammenliknet med 2020. Det var i 2021 fortsatt et noe redusert tilbud grunnet covid-19, selv om tilbudet varierer geografisk i bispedømmet.

Over flere år har tendensen vært svakt synkende i antall skolegudstjenester og barnehagegudstjenester. Fra 2020 til 2021 var det et økt fall som kan koples til de strenge pandemi-restriksjonene før påske og før jul i 2021. Antall skolegudstjenester ble redusert fra 85 til 43, mens antall barnehagegudstjenester ble redusert med 64 til 61.

For konserter og kulturarrangement i kirkens egen regi har det store dramatiske fallet fra 2019 til 2020 stabilisert seg, det samme gjelder arrangementer i kirkene i regi av andre. Det vil være å anta at med fjerningen av koronabegrensningene, vil tallene sterkt øke i 2022.

2021-regnskapet for Hamar bispedømmeråd viser et merforbruk på 3,9 millioner kroner. Selv om 2,4 millioner av dette var vedtatt brukt av tidligere mindreforbruk, opplever vi for første gang på mange år at driften gikk med underskudd i forhold til tildelt ramme. Dette tilsier at vi må stramme inn rutiner for økonomistyring framover for å kunne ha økonomisk handlingsrom.

Vi registrerer at sykefraværet er 5,1 % i 2021, noe som er betydelig reduksjon fra 8,2 % i 2020. Målsetningen er å redusere til 5,0 %. Vi er tilfreds med å være svært nær dette målet.

Det var i 2021 i gjennomsnitt 2,2 søknader pr. utlyst stilling, en reduksjon fra 2,5 i 2020. Enkelte stillinger har ikke søkere. Det er utfordrende at den generelle rekrutteringen til vigslende stillinger har en fallende tendens.

Vi anser at bispedømmets ressursbruk har vært effektiv i 2021, både med tanke på utnyttelse av kapasiteten i presteskaper, arbeidsfordeling i administrasjonen og økonomiforvaltningen. Basert på tydelige signaler fra kirkens sentrale ledelse, ble det besluttet å overføre store ekstra tilskudd til den lokale kirke, noe som viste seg å gi et økonomisk merforbruk. Vurderingen er at tilpasningen til, og håndteringen av, pandemisituasjonen har vært tilfredsstillende.

Totalt sett vil 2021, i likhet med 2020, måtte vurderes på bakgrunn av pandemien. Mye av aktiviteten har tatt seg noe opp i forhold til 2020, men er fortsatt sterkt redusert i forhold til normale år. Det er unaturlig å trekke for mange slutninger om utviklingen basert på 2020 og 2021, men heller se på dette som et unntaksår. Pandemien vil likeledes få noe innvirkning på måloppnåelsen også i 2022.

Det antas at 2023 blir det første hele normale året post-korona. Samtidig viser pandemi-situasjonen hvor viktig det har vært, og er, å fortsette arbeidet med en kvantitativ og kvalitativ styrking av Hamar bispedømmes, og Den norske kirkes, tilstedeværelse på forskjellige digitale plattformer. Målrettet og god informasjon i digitale medier vil bidra til at vi når bredere ut og sannsynligvis øke oppslutningen om folkekirken.

B. Resultater og måloppnåelse 2021

Tabell 4: Måloppnåelse

Strategiske mål	Resultatmål	Resultat 2020	Resultat 2021	
Gudstjenestelivet blomstrer	Vekst i antall deltakere pr. gudstjeneste	↓	Opp 2,1 % fra 2020	↑
	Flere velger kirkelig vigsel	↓	Opp 26,3 % fra 2020	↑
	Oppslutningen om kirkelig gravferd holdes oppe	→	Samme nivå	→
	Flere menigheter inkluderer samisk språk i gudstjenestelivet	↑	Samme nivå	→
Flere søker dåp og trosopplæring	Oppslutningen om dåp holdes oppe	↓	Dåpsprosent opp fra 58,2 til 62,8	↑
	Oppslutningen om trosopplæringstiltakene er stabil	↓	Deltakerandel opp 2,4 prosentpoeng	↑
	Oppslutningen om konfirmasjon holdes oppe	↓	79 % mot 80 % i 2020	→
Kunst- og kulturuttrykk er en del av kirkelivet	Vekst i antall deltakere på konserter og kulturarr.	↓	Noe opp målt mot 2021	→
	Flere åpne kirker	↓	29 flere åpne kirker. 116 mot 87 i 2020.	↑
Folkekirken engasjerer seg i samfunnet	Flere menigheter med diakonal betjening	↑	Antall økt fra 70 til 76	↑
	Flere menigheter tilbyr fellesskap til nye i Norge	↓	Ned 12 %	↓
	Arbeid med religionsdialog styrkes	→	Én dialoggruppe, samt dialogmøter, dialogseminar og tankesmie	↑
	Kirkens digitale nærvær øker	↑	Stabilt	→
	Kirken er synlig på flere arenaer i det offentlige rom	↑	Media, sosiale medier, podcast, samarbeid andre aktører	→
	Samarbeidet kirke/skole styrkes	↓	Barnehagegudstj.: Ned med 3 Skolegudstj.: Ned med 42	↓
Flere finner sin plass i kirkelig arbeid	Rekrutteringen til vigslede stillinger styrkes	↓	5 vigslinger. 2 flere enn 2020.	↑
	Flere engasjeres i frivillig tjeneste i kirken	→	2 % økning	↑
	Kirkelige medarbeidere trives i jobben	→	Medarbeiderundersøkelse: Stabil utvikling	→
		↓	Sykefravær 5,1 % Bedring med 3,1 prosentpoeng fra 2020	↑
	Tilbud for unge i menighetene styrkes	↓	Sterk nedgang pga. pandemi	↓

B.1 Gudstjenesteliv

Mål: Gudstjenestelivet blomstrer

B.1.1 Antall gudstjenestedeltakere

Resultatmål: Vekst i antall deltakere pr. gudstjeneste

Tabell 5: Antall gudstjenester

	Gjennomsnitt 2013-2018	2019	2020	2021	Endring 2020-21	Endring 2020-21 %	Ny forordning 01.01.2018
Hamar Domprosti	691	700	528	685	157	29,7	672
Solør, Vinger og Odal prosti	691	700	549	596	47	8,6	708
Sør-Østerdal prosti	556	566	426	465	39	9,2	555
Nord-Østerdal prosti	310	314	245	245	0	0,0	347
Nord-Gudbrandsdal prosti	570	521	428	477	49	11,4	520
Sør-Gudbrandsdal prosti	792	756	572	662	90	15,7	631
Toten prosti	734	726	615	646	31	5,0	725
Hadeland og Land prosti	574	535	423	472	49	11,6	542
Valdres prosti	533	542	405	409	4	1,0	497
Ringsaker prosti	403	377	339	336	- 3	- 0,9	391
Hamar bispedømme - sum	5 853	5 737	4 530	4 993	463	10,2	5 591

Gudstjenestelivet i 2021 var i det store og hele, med noen unntak, sterkt preget av pandemien. Menighetene ble etter hvert gode på å gjennomføre fysiske gudstjenester selv under strenge begrensninger, og forholdt seg stadig til de antallsbegrensninger som regjeringen besluttet. Men også i 2021 ble flere gudstjenester avlyst, og menighetene i bispedømmet fulgte den sentrale kirkes oppfordring om å avlyse alle gudstjenester fra 24. mars til 12. april. Dette inkluderte gudstjenester i påsken, noe som både var sårt og vanskelig. Prostene trekker frem den store omstillingsevnen kirkelige ansatte har vist i en krevende tid, til å lage alternative opplegg, både digitalt og eksempelvis tilrettelagt for påskevandring. Det meldes om at mange gudstjenester på institusjoner har blitt avlyst, og tross en liten økning i 2021, er det fortsatt langt unna det antallet vi ser i et normalt år.

Vi ser en økning av antall gudstjenester i de fleste prostier, og samlet gikk gudstjenester i bispedømmet opp med 10 % sammenliknet med 2020. Unntaket er Ringsaker prosti som gikk ned med 1% prosentpoeng, og Nord-Østerdal og Valdres som kom omtrent likt ut som i 2020. Spesielt Hamar domprosti hadde en stor økning, på 29,7 %, og nærmer seg tallene fra 2019.

Mye av forklaringen på den generelle økningen skyldes et økt antall konfirmasjons-gudstjenester, som alene ga nesten 80 gudstjenester mer enn i 2020. Det har også vært et stort antall dåps-gudstjenester, en økning på ca. 5 % fra 2020, som viser at kirken, tross vanskeligheter, har klart å gi tilbud til de som ønsker å døpe barna sine. Ansatte har tilrettelagt og vist en stor grad av fleksibilitet, og det er en erfaring vi ser vil være viktig å høste av også i tiden etter pandemien. Landet var også åpent fra 25. september til 13. desember, og tiden mellom her ga anledning til å gjennomføre gudstjenester på tilnærmet normal måte.

Tabell 6: Gudstjenestedeltakelse

Prostier	Gudstjenestedeltakelse søn- og helligdag					Gudstjenestedeltakelse totalt				
	Gj. snitt 2013-2018	2019	2020	2021	Endring 2020-21 %	Gj snitt 2013-2018	2019	2020	2021	Endring 2020-21 %
Hamar	39 358	36 357	16 768	19 518	16,4	52 381	47 954	20 576	25 380	23,3
Solør, Vinger og Odal	40 867	38 243	18 514	18 807	1,6	50 182	46 161	22 957	23 225	1,2
Sør-Østerdal	33 544	28 373	12 462	12 060	-3,2	42 695	38 403	16 771	17 037	1,6
Nord-Østerdal	15 985	13 412	7 465	6 944	-7,0	20 088	18 216	9 851	9 957	1,1
Nord-Gudbrandsdal	25 440	23 065	12 002	11 873	-1,1	33 626	29 650	16 493	16 917	2,6
Sør-Gudbrandsdal	39 906	34 916	18 077	18 424	1,9	48 637	43 105	22 350	21 620	-3,3
Tøten	51 310	45 726	22 737	22 673	-0,3	63 797	58 636	28 121	27 044	-3,8
Hadeland og Land	40 236	34 018	15 899	17 052	7,3	48 240	41 469	18 204	20 409	12,1
Valdres	25 757	24 873	13 888	11 635	-16,2	30 527	29 502	15 724	12 938	-17,7
Ringsaker	27 846	26 882	11 836	12 016	1,5	35 590	34 236	13 971	14 399	3,1
Sum - Hamar Bispedømme	340 248	305 865	149 648	151 002	0,9	425 762	387 332	185 018	188 926	2,1

Gudstjenestedeltakelse gikk opp i 2021 med 2 %, tilsvarende 3 908 deltakere. Dette henger naturlig nok sammen med en økning i antall gudstjenester, men økningen i deltakere speiler ikke denne økningen direkte, kanskje med unntak av Hamar domprosti. Dette har å gjøre med sterke antallsbegrensinger gjennom store deler av året, og blant annet julen 2021 ga betraktelig færre deltakere enn det som er vanlig. Valdres prosti har et fall i antall deltakere fra 2020, og prosten forklarer dette blant annet med at *«forsiktighet og engstelse for smitte er nok også medvirkende årsak til lavere gudstjenestedeltakelse»*. Dette trekkes også frem av prosten i Sør-Gudbrandsdal, som trekker frem at *«folk var redd for ikke å få plass, og redd for å ta plassen til noen som «trengte det mer»»*. Mange av menighetene praktiserte påmelding til julens gudstjenester, og prostene melder at ikke alle steder kom alle som hadde meldt seg på. Det gjorde at flere gudstjenester gikk med færre deltakere enn de 50 som var tillatt. Menighetene har trukket ulik konklusjon rundt påmelding til gudstjenester, og det er en nyttig erfaring å ta med seg fremover. Det er også en viss uro for om folk velger å komme tilbake til gudstjenestene når pandemien er over, og prosten i Sør-Østerdal skriver at det *«her må jobbes langsiktig og tålmodig med å bygge opp igjen samarbeidsrelasjoner, men også være oppmerksom på nye livsmønstre og behov»*.

Oppsummert er vi fornøyd med at gudstjenestetilbudet har blitt opprettholdt gjennom et vanskelig år. Kirken har vært åpen, og det har blitt gitt tilbud til befolkningen stort sett hele tiden. Vi må derfor også være fornøyd med at antall deltakere har økt, noe som viser at folk ønsker å benytte seg av det kirkelige tilbudet, selv med nasjonale restriksjoner på å samles i større folkemengder.

B.1.2 Vielser og B.1.3 Gravferd

Resultatmål: Flere velger kirkelig vigsel

Resultatmål: Oppslutningen om kirkelig gravferd holdes oppe

Tabell 7: Kirkelig vigsel og gravferd

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Endring 2020- 2021	Endring 2020-21 %
Medlemmer og tilhørige	312 987	311 051	308 697	305 237	302 529	294 897	-7 632	-2,5 %
Folketall i Innlandet, inkl. Jevnaker og Lunner	385 669	386 836	387 324	387 268	386 407	387 305	898	0,2 %
%-andel medlemmer og tilhørige	81	80	80	79	78	76	-2	-2,6 %
Kirkelige vielser	658	632	652	577	358	452	94	26,3 %
Inngåtte ekteskap i Innlandet, inkl. Jevnaker og Lunner	1 235	1 304	1 225	1 210	954	*	*	*
%-andel kirkelige vigslar	53	49	53	48	38	*	*	*
Kirkelig gravferd	3 861	3 769	3 810	3 692	3 600	3 778	178	4,9 %
Dødsfall i Innlandet, inkl. Jevnaker og Lunner	4 073	4 035	4 095	3 988	3 886	4 026	140	3,6 %
%-andel kirkelig gravferd	95	93	93	93	93	94	1	1,1 %

* ikke tilgjengelig p.t.

Vi ser en økning i antall kirkelige vielser i 2021 på 26,3 %, og det er grunn til å tro at en del av vielsene som ble utsatt fra 2020 ble gjennomført i 2021. Dette er vi godt fornøyd med, og resultatmålet er nådd. Det har også i 2021 blitt gjort gode tiltak gjennom året med fokus på kirkelige vielser i form av drop-in bryllup. Dette ble gjennomført i Sjong på Dalsida i Lesja. På en dag i august ble hele 12 par viet, og totalt i kommunen var det 20 vielser i 2021, mot 8 i 2020. Dette viser at det finnes gode muligheter til å se på alternative måter å feire på, ved å tilby åpne og annerledes former på gamle tradisjoner.

Vi ser også en økning i antall kirkelige gravferder, på 4,9 %. Gravferd har under pandemien blitt karakterisert som en «viktig samfunnsfunksjon» av regjeringen, og det har vært stort fokus blant kirkelige ansatte om å holde denne tjenesten på et høyt nivå, tross restriksjoner i antallet

som kan være tilstede. Resultatmålet om å holde oppslutningen om kirkelig gravferd har derfor blitt oppnådd.

B.1.4 Samisk språk i gudstjenestelivet

Resultatmål: Flere menigheter inkluderer samisk språk i lokal gudstjenesteordning

Tre sokn i Hamar bispedømme har hatt gudstjenester med samisk innslag i 2021, en nedgang på ett sokn fra 2020. Disse soknene var Gran/Tingelstad, Vang i Valdres og Brøttum. Flere steder hadde planlagt markering av samenes nasjonaldag, men måtte avlyse grunnet smittetrykket.

I 2021 ble arbeidet med samisk kirkeliv styrket i Hamar bispedømme. Hamar bispedømmeråd vedtok å opprette et samisk utvalg, og Hamar biskop sendte brev til alle prester og menighetsråd med oppfordring om å ta i bruk sørsamisk velsignelse på flere gudstjenester. Vi har derfor store forventninger til en økning av samiske innslag i gudstjenester i 2022.

B. 2 Dåp og trosopplæring

Mål: Flere søker dåp og trosopplæring

B.2.1 Dåp

Resultatmål: Oppslutningen om dåp holdes oppe

Hamar bispedømme har en betydelig oppgang i oppslutning om dåp i 2021. Bispedømmet har over år hatt en svakt fallende tendens, med tydelig nedgang i 2020, trolig utløst av pandemisituasjonen. Det er sannsynlig at nedgangen i 2020 skyldtes utsettelse av dåp, og at et vesentlig antall dåp som normalt ville blitt gjennomført i 2020, ble utsatt til 2021. Trolig er dette viktigste faktor til økning i dåpsprosenten for 2021 sett mot tidligere år.

Tabell 8 : Antall døpte/dåpsprosent i Hamar bispedømme 2013-2021

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Antall døpte	2 368	2 339	2 285	2 199	2 240	2 099	2 037	1741	1960
Dåpsprosent*	69,8	67,6	67,8	65,6	68,0	66,3	64,2	58,2	62,8

*Dåpsprosent er satt ved å se antall døpte med bosted i bispedømmet i forhold til antall fødte samme år

For bispedømmet som helhet var oppgangen i dåpsprosent fra 2020-2021 på nesten 5 prosentpoeng. Men vi ser fortsatt at situasjonen varierer sterkt mellom ulike steder i bispedømmet.

Hvis vi analyserer på prostnivå ser vi også at de fleste prostier har en klar økning i dåpsprosent. Sør-Gudbrandsdal prosti har imidlertid en nedgang på 6 prosentpoeng, noe som er større nedgang enn prostiet hadde fra 2019 og inn i pandemiåret 2020.

Vi merker oss også at Valdres prosti har økning i hele perioden 2019-2021, til tross for pandemi. Valdres prosti var det eneste prostiet som ikke hadde nedgang i oppslutning om dåp fra 2019 til 2020.

Tabell 9: Utvikling i dåpsprosent 2019 - 2021

	2019	2020	2021	Endring 2020-2021
Hele bispedømmet	65	58	63	+5
Ringsaker prosti	65	60	70	+10
Nord-Gudbrandsdal prosti	75	71	81	+10
Toten prosti	62	57	64	+7
Hamar domprosti	57	46	53	+7
Solør, Vinger og Odal prosti	70	63	69	+6
Nord-Østerdal prosti	70	56	60	+4
Hadeland og Land prosti	72	67	71	+4
Sør-Østerdal prosti	67	57	59	+2
Valdres prosti	67	74	75	+1
Sør-Gudbrandsdal prosti	58	55	49	-6

Prosten i Valdres oppgir at det viktigste grepet i Valdres for å opprettholde og øke oppslutningen om dåp har vært å være på tilbudssida. Kirken har i 2020 og 2021 i større grad enn tidligere lagt til rette for dåp når folk trenger det, enten det var i gudstjenesten søndag, ved stølsmesse i fjellheimen, eller i egne dåpsgudstjenester på det tidspunktet familien ønsket det.

Dersom fleksibiliteten er et viktig grep for å holde god oppslutning om dåp, er det viktig at ansatte har tydelig vilje til tilrettelegging. En kan anta at det i pandemisituasjonen har vært en ekstra vilje til å være fleksibel og finne nye løsninger. Dersom dette skal videreføres etter pandemien må det trolig arbeides for å danne felles forståelse og godt grunnlag for på hvilke måter dåp skal skje i kirken.

En refleksjon fra prosten i Sør-Gudbrandsdal minner oss om å ikke ta fleksibilitet og nytenkning i dåpstilbudet for gitt, og kan også tilsvarende antyde hvorfor det ikke alle steder har vært samme positive tendens over år:

Dåp i egne seremonier ble en løsning for å løse antallsbegrensninger under pandemien. Det ser ut til at det er et tilbud som foreldre ønsker også videre. Mitt inntrykk er at prester forsøker å tilrettelegge for dette, men at det er en del motstand mot dette i stabene. Motstanden begrunnes med arbeidstid, men også med kirkeforståelse.

Prosten i Sør-Gudbrandsdal peker på kirkeforståelse og strategisk arbeid, og når dette varierer for mye hos ansatte og i rådene som tar overordnede valg, kan det få som konsekvens at ikke tilstrekkelig innsats og tilrettelegging skjer i møte med den enkelte dåpsfamilie. Manglende digitalisering knyttet til innmelding til dåp kan være en ytterligere faktor. Og i byer, hvor et nyere kirkebygg ikke har klart å ta den selvsagte posisjonen som de eldre kirkene har som seremonist ved viktige hendelser i livet, kan dette føre til ytterligere svekket oppslutning om dåp.

Fellesrådsområder med økning i dåpsprosent

På fellesrådsnivå ser vi at hele 35 av fellesrådene har økt oppslutning om dåp fra 2020 til 2021. Dette er i tråd med hovedutviklingen i bispedømmet.

Imidlertid ser vi også at det er en del fellesråd som har nedgang i oppslutningen om dåp fra 2020 til 2021, og i 4 fellesråd er nedgangen på 10 prosentpoeng eller mer (det er ytterligere to fellesråd med tilsvarende store variasjoner, men dette er distriktskommuner med lave fødselstall, noe som gjør at endring i enkeltdåp slår tydelig ut i prosentvis oppslutning, så de tas ikke med i oversikten):

Tabell 10: Fellesrådsområder med klar nedgang i dåpsprosent

	2019	2020	2021
Odal	78	74	64
Gausdal	61	81	70
Åsnes	68	77	57
Øyer	55	61	51

Hamar bispedømme har arbeidet med å sette fokus på dåp på ulike måter gjennom 2021. Egne dåpsgudstjenester har på grunn av pandemien blitt et ofte anvendt tiltak, og det er trolig at fleksibiliteten dette tilbudet innebærer, er en av årsakene til at oppslutningen om dåp holdes oppe, og en del steder øker.

Hva ligger foran? 2021 bar preg av pandemi, og kanskje vil det derfor fortsatt være slik som prosten i Solør, Vinger og Odal skriver i sin årsrapport:

Om pandemien nå går mot en slags slutt og om hverdagene våre nå normaliseres, blir tallenes tale for 2022 og 2023 interessante. Hva er «normalen»? Jeg vil tro at vi får noen flere dåp i 2022, noen som valgte å utsette dåpen i 2020 og 2021 fordi de ville ha stor feiring.

B.2.2 Trosopplæring

Resultatmål: Oppslutningen om trosopplæringstiltakene er stabil

Første og siste del av 2021 var sterkt preget av nedstengning og det ble for mange menigheter krevende å arrangere planlagte tiltak. Det ble gjennomført 169,5 timer med trosopplæring mot 264,2 timer som var planlagt i 2021. Det er gjennomført 11,4 timer mindre trosopplæring i 2021 enn i 2020. 1609 tiltak ble gjennomført, 113 ble endret på grunn av korona, 100 ble avlyst før gjennomføring, 580 ble avlyst på grunn av korona og 47 tiltak ble forsøkt gjennomført, men fikk ikke deltakere.

Hvis vi sammenlikner med 2020 ble 1515 tiltak gjennomført, 189 ble endret på grunn av korona, 107 ble avlyst før gjennomføring, 855 ble avlyst på grunn av korona og 72 tiltak ble forsøkt gjennomført, men fikk ikke deltakere. I år ble altså 64% av tiltakene gjennomført som planlagt mot 55% i 2020. Årsaken til at det er gjennomført færre timer med trosopplæring dette året kan ha en sammenheng med at tiltak er blitt gjennomført, men med færre timer. Mange har bl.a bare invitert til gudstjeneste for 4 åringer og ikke invitert til samling i forkant.

7382 av 15145 inviterte barn og unge i målgruppen 0-18 år benyttet seg av trosopplærings-tilbudet. Disse tallene dekker ikke antall digitale møtepunkt og oppslutningen rundt disse. Flere barn og unge ble invitert til fysiske tiltak enn i det første året med korona. Vi nærmer oss 2019

der 8331 av 19141 inviterte barn benyttet seg av trosopplæringstilbudet. Antall medlemmer i målgruppen er antall invitasjoner som er sendt ut. Derfor er ikke prosenten i denne tabellen helt sammenlignbar.

Tabell 11: Andel deltakere av antall i målgruppa i sju breddetiltak i Hamar bispedømme 2020 -2021 og hele landet

	2020 163 godkjente planer			2021 163 godkjente planer			2020 Hele landet %	2021 Hele landet %
	Antall deltakere	Antall i målgruppa	Del- takelse %	Antall deltakere	Antall i målgruppa	Del- takelse %		
Dåpssamtale	1932	1740	111	1978	1920	103	101	99,7
Fireårsbok	978	2343	42	977	2236	44	38	37,9
Breddetiltak for 6 år	736	1 676	44	652	1738	38	28	28,2
Tårnagent- helg	365	1462	25	450	1523	30	23	24,8
Lys Våken	73	537	14	363	1767	21	20	18,6
Konfirmasjon	2572	3199	80	2603	3308	79	80	79
Året etter konfirmasjon	209	2026	10	359	2653	14	10	10,2
Totalt alle tiltak	981	1855	46,6	7382	15145	49	43	42,9

- *Dåpssamtalen* står sterkt med 103 % gjennomførte samtaler.
- *Fireårsbok*: *Oppslutningen* har gått opp med 2% fra 2020.
- *Breddetiltak for 6-åringene*: Her har oppslutningen gått ned fra 44 % i 2020. Av 132 tiltak ble 91 gjennomført fysisk. Flere melder om godt oppmøte.
- *Tårnagenthelg*: 102 av 163 tiltak ble avlyst på grunn av korona. Flere av menighetene som gjennomførte, opplevde god oppslutning og at folk var «sultne» på å få delta på noe igjen. De som endret på tiltaket, gjennomførte ulike vandringar. Ringsaker arrangerte Agentløype med appen fotspor utenfor kirken.
- *Lys Våken*: 128 av 163 tiltak ble avlyst på grunn av korona. 50 menigheter gjennomførte med fysisk deltakelse. Blant de som gjennomførte hadde Søndorp 48% oppslutning, Nordre Trysil 100 %, Fluberg 85 % og Søndre Land 94 %.
- *Året etter konfirmasjon*: Økt med 4 % fra 2020. Samarbeid med organisasjonene har bidratt til økt oppslutning. Vestre Totens samarbeid med NMSu og prosjektet Follow Me har gitt tilbud om både lederutvikling og ungdomsklubb. Åsnes har hatt et lokallag i Hekta med god oppslutning. Hamar og Gran har gjennomført MILK-kurs. Kongsvinger har hatt studiegrupper for ungdom som er 18 år i tillegg til at de har hatt LOVED lederkurs. Lillehammer og Gjøvik har også hatt god satsing på ungdom dette året. Det har også blitt arrangert digitale møtepunkt for ungdommer.

Mange nye tiltak er skapt eller tatt med videre fra 2020. Vandringar på kirkegården, utearrangement med lystenning, balsamlingar, lysvandring om julen med julekrybbe på kirkegården og ungdomstreff på zoom.

I Skjåk og Ringsaker har man utviklet opplegg rundt Allehelgen med vandring på kirkegården. I Ringsaker ble barnefamilier invitert til åpen kirke der de kunne komme innom å få lage gravlykter og delta på en vandring der temaet var Allehelgen. 7 og 8 åringer ble invitert og det

var et oppmøte på 33 % i begge aldersgrupper. I Skjåk ble 11 og 12åringene invitert og det var en oppslutning på 44 % og 54 %. 8 åringer deltok på Rebusløp i kirken og 67 % møtte opp.

Babysang har hatt høy prioritet i mange menigheter. Mange steder har det vist seg at det har vært et tiltak som har dekket et viktig behov for sosial kontakt blant foreldre som har vært hjemme med barn.

I 2021 er det gjennomført færre digitale aktiviteter enn i 2020. Ansatte har i stedet jobbet med å finne løsninger slik at de har fått til fysiske møtepunkt. Av digitale tilbud har det vært ett tilbud til barn/unge i til sammen 13 menigheter.

B.2.3 Konfirmasjon

Resultatmål: Oppslutningen om konfirmasjon holdes oppe

Menighetene har jobbet hardt for å skape gode møtepunkt i små grupper for konfirmantene. Dette har vært viktig for å møte bekymringen for unge menneskers psykiske helse. Det er blitt gjennomført undervisning utendørs gjennom bruk av f.eks. vandringer ved kirkene, ulike pilegrimsvandringer og andre aktiviteter ute.

Det har ikke vært mulig å gjennomføre de største konfirmantleirene i 2021. Ansatte har arbeidet hardt for å lage gode tilbud til sine konfirmanter. Flere menigheter har prøvd bo-hjemme-leir og opplevd at det ble vellykket. Noen har arrangert mindre lokale leirer, men et fellesråd opplevde å måtte reise hjem fra leir på grunn av smitte blant konfirmantene. Hekta, NMSu og KFUK/M har stilt opp med ulike show og bidratt med å lage mindre leirer. I Elverum måtte de snu seg om fort å planlegge noe nytt da de ikke kunne reise på pilegrimstur til Trondheim, og prostens i Sør-Østerdal skriver:

«I Elverum ble pilegrimstur til Trondheim endret til bo-hjemme-leir, før det i siste sving ble gjort om til heldigital konfirmanthelg. Kirkekontoret ligger i det gamle NRK-bygget, og Store studio ble igjen sted for direktesendinger. Gjennom helgen ble konfirmant-samlingene ledet herifra, delvis med direktesendte samlinger, panelsamtaler, undervisning og aktiviteter. Ferdig digitalt tilbud/innspillinger som ble delt under sending. Det ble også lagt inn en pause i den digitale sendingen midt i dagen på lørdag, der konfirmantene gikk en natursti på 2,5 km. Her ble konfirmantene opp-fordret til å gå i små kohorter, for å ivareta noe av det viktige sosiale samspillet som en leir inneholder. Et godt eksempel på det å være kirke, når vi ikke kan møtes som før.»

Stab og råd utøvet stor fleksibilitet for å gjennomføre konfirmasjonsgudstjenester i 2021. Det ble gjennomført mange «små» gudstjenester. Flere menigheter gjennomførte konfirmasjon våren 2021 og noen gjennomførte alle på høsten, men en del lot også konfirmantene velge mellom vår- og høstkonfirmasjon da smittesituasjonen våren 2021 var noe usikker. Noen menigheter arrangerte konfirmasjonsgudstjenester i mai, juni, august, september og oktober.

Tabell 12: Konfirmantoppslutning

År	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Konfirmerte	3 470	3299	3 060	2 971	2 956	2 763	2 617	2 673
Konfirmasjonsprosent av døpte 15-åringar med bosted i bispedømmet	91	88	86	85	83	82	80	79
Andel av 15-åringar som konfirmerte seg	72	68	64	65	67	61	58	62

Samlet sett har andel av konfirmerte 15 åringer gått opp med 4 prosentpoeng i 2021 sammenliknet med 2020. Men andel konfirmerte av døpte 15 åringer i Hamar bispedømme har gått ned med 12 prosentpoeng siden 2014, og 6 prosentpoeng siden 2017. Andelen av alle 15 åringer som konfirmerer seg har gått ned siden 2014 og siden 2017. Det er betydelig variasjon i oppslutningen om konfirmasjon mellom årskullene i bispedømmets menigheter. Den er lavest i de urbane strøkene av bispedømmet, og høyere i de mer spredtbygde områdene av bispedømmet.

Østsinni, Skjåk og Åsmarka har 100 % oppslutning. At Vestre Gausdal og Fåvang har oppslutning over 100 % skyldes dåp av to konfirmanter. Når det gjelder små menigheter kan variablene være store fra år til år, og det skal lite til for at prosenten endrer seg.

Oppslutningen har holdt seg stabil gjennom de to årene med korona. Det er grunn til å tro at dette kan være et resultat av at kirken har vært synlig med sine tilbud. I en tid med større valgmuligheter og en noe løsere tilknytning til kirken, vil innholdet i konfirmantopplegget og ikke minst ungdommens første møte med konfirmanttiden, være viktig. Kvaliteten på informasjon og kommunikasjon knyttet til oppmeldingen til konfirmasjon vil kunne ha avgjørende betydning for den totale oppslutningen. Det vil det være viktig å se på de stedene med lav oppslutning for å kartlegge årsakene og vurdere mulige tiltak. Dette gjøres blant annet gjennom dialog med bispedømmets kateketer.

B. 3 Kunst og kultur

Strategisk mål: Kunst- og kulturuttrykk er en del av kirkelivet

B.3.1 Deltakere på konserter og kulturarrangementer

Resultatmål: Vekst i antall deltakere på konserter og kulturarrangementer

Tabell 13: Konserter og andre kulturarrangement avholdt i kirkene i Hamar bispedømme

	Konserter, musikkandakter o.l				Andre kulturarrangement			
	Egne		Andre		Egne		Andre	
	Antall	Deltakere	Antall	Deltakere	Antall	Deltakere	Antall	Deltakere
2018	498	43 654	403	70 896	292	11 297	62	13 481
2019	488	44 423	437	68 319	252	10 973	61	5 188
2020	301	15 524	181	11 299	82	5 503	18	1 247
2021	391	16 306	194	19 269	196	5 230	25	15 920

Tallene for konserter i kirkene viser at menighetene i 2021 har gjennomført 90 flere konserter enn i 2020, og har med dette halvert nedgangen i antall konserter sammenliknet med årene

før pandemien. Antall deltakere viser imidlertid at 2021 har vært preget av sterke restriksjoner på hvor mange som har kunnet overvære konsertene. Det er gledelig å se en stor vilje til å holde arbeidet i gang i menighetene. Når det gjelder konserter arrangert av andre aktører, er det bare en liten økning i antall konserter fra 2020. Her er økningen i antall publikummere større enn på menighetens egne konserter. Antall konserter arrangert av andre aktører er likevel under halvparten av normaltallene.

Kulturen er en av de sektorer som har lidd mest under pandemien, og det var forventet at tallene for konserter og andre kulturaktiviteter viser at smittevernstiltakene har hatt stor påvirkning på kulturelle arrangementer også i 2021. Antall deltakere på andre kulturarrangementer arrangert av andre ligger mye høyere enn tidligere år. Dette skyldes at Hamar kommune har kjørt en videomapping utvendig på Hamar domkirke, som til sammen 15.000 mennesker har fått med seg.

Alle fellesråd i bispedømmet fikk en tildeling på til sammen 1,3 millioner kroner til kulturelle tiltak i førjulstiden. Gjennom dette ønsket bispedømmerådet å stimulere menighetene til å samarbeide med det lokale kulturlivet. Flere har brukt midlene til honorarer til profesjonelle musikere med en lokal tilknytning. Andre steder har man brukt midlene til å løfte musikken under høytidsgudstjenestene i julen. I Vågå satte man f.eks. sammen et prosjektkor for barn, som bidro i julegudstjenestene. På grunn av smittevernstiltakene i desember måtte likevel ca 30 % av menighetene utsette disse arrangementene til 2022. Til tross for dette ser vi at midlene har bidratt til kreativitet og økt aktivitet på kulturfeltet i 2021, noe som også vises i tallene for menighetenes egne konserter.

I jubileumsåret for ordinasjonen av Ingrid Bjerkås, har Vang menighet og Hamar bispedømmeråd ved kulturrådgiver laget en utstilling som hang i Vang kirke gjennom sommeren og høsten. Likestillingssenteret og Kirkerådet var også samarbeidspartnere på denne utstillingen, som nå ligger tilgjengelig på Ressursbanken. I Alvdal ble kirken brukt til en kulturkveld i forbindelse med 100-årsjubileet til Kjell Aukrust. Litteraturfestivalen på Lillehammer har i større grad brukt kirken som arena i 2021 sammenlignet med tidligere år.

Det er spennende å følge utviklingen på korarbeidet, da vi vet at korene i varierende grad har kunnet drive på tradisjonelt vis. Antall kor har holdt seg stabilt gjennom pandemien, men vi ser at både barnekorene og voksenkorene har hatt en nedgang i antall medlemmer på ca. 18 %, sammenlignet med «normalåret» 2019. Dette viser at rekruttering av kormedlemmer vil være et viktig tema for kirkemusikerne i årene som kommer.

B.3.2 Åpne kirker

Resultatmål: Flere åpne kirker

Hamar bispedømme har for 2021 fortsatt en positiv utvikling med antall åpne kirker, og styrket denne ytterligere. I motsetning til i 2020, hvor det var færre antall dager med åpen kirke, har det vært god økning også i antall dager åpen kirke for 2021, selv om det er et stykke igjen til tallene fra 2018 og 2019.

Tabell 14: Åpne kirker 2017 - 2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Åpne kirker	68	74	86	87	116
Antall dager	2836	3766	3890	2163	2867

Sommerprosjektet og oppslutning

For sommeren 2021 lyste Hamar bispedømme ut midler som menighetene kunne søke på for å holde kirkene åpne. Av 36 søknader fikk 15 sokn innvilget støtte. Dette kan forklare noe av veksten i antallet åpne kirker, men når vi ser at det er omtrent 30 flere kirker som hadde åpent i 2021 enn i 2020, så kan ikke dette forklare hele økningen. Trolig er det også endring i innstillingen til åpen kirke, og flere som ser behovet, både knyttet til sommersesongen, allehelgen eller andre tidspunkt.

Prosten i Ringsaker skriver:

Åpne kirker er et tiltak det satses mer på, særlig i Brumunddal/Veldre og i Ringsaker sokn. Nedstengning har ført til at man nå kanskje setter mer pris på at kirker er åpne. Åpne kirker i Norge har vært viktig når man ikke har kunnet reise så mye til utlandet og kirker der. Åpne kirker og gjerne et tilbud rundt dette er et godt supplement til gudstjenester i kirkene våre. Flere får mulighet til en stille stund og lystenning i et kirkerom. Kanskje kan dette føre til ønske om aktiv gudstjenestedeltakelse.

9 av 10 prostier har økning i antallet dager med åpen kirke i 2021 sett opp mot 2020. Men mange steder lå antall dager adskillig høyere før pandemien. Dette tilsier at det fortsatt er et potensiale i å øke tilgjengeligheten til kirkene for lokalbefolkning, pilegrimer og andre på reise.

Tabell 15: Åpne kirker antall dager per prosti 2018-2021

	2018	2019	2020	2021	Endring i prosent 2020-2021
Nord-Østerdal prosti	510	396	175	363	107%
Solør, Vinger og Odal prosti	159	164	105	210	100%
Sør-Østerdal prosti	679	612	177	340	92%
Hamar domprosti	105	94	116	220	90%
Toten prosti	140	139	127	177	39%
Ringsaker prosti	236	332	170	218	28%
Nord-Gudbrandsdal prosti	987	918	364	468	28%
Valdres prosti	552	546	168	202	20%
Hadeland og Land prosti	121	197	383	429	12%
Sør-Gudbrandsdal prosti	277	492	378	240	-37%

Både økningen i antallet åpne kirker og det forholdsvis store antallet søknader på midlene bispedømmet utlyste, tilsier at det er interesse og fortsatt potensiale rundt åpen kirke som tiltak. Hamar bispedømme vil arbeide videre for å fortsette å øke antallet åpne kirker i årene som kommer. Blant annet gjennom nye stimuleringsmidler i 2022.

B.4 Kirke og samfunn

Strategisk mål: Kirken engasjerer seg i samfunnet

B.4.1 Diakoni

Resultatmål: Flere menigheter med diakonal betjening

Hamar bispedømme har blitt styrket med en nyopprettet 100% diakonstilling i 2021 i Nord-Aurdal. Valdres prosti har ikke hatt diakonal betjening på mange år. Etter tett dialog med kommunen fikk kirken i Nord-Aurdal kommunal finansiering på plass. Diakonen skal jobbe med barn og unge og utenforskap i samarbeid med kommunale og lokale aktører.

9 av bispedømmets 10 prostier har diakonal betjening. Av de 162 sokn i bispedømmet har 76 sokn en diakonstilling som betjener deres sokn. Det er en økning med 6 sokn fra i fjor. Av disse 76 sokn var 19 ubetjent ved utgangen av 2021; 13 sokn grunnet vakanse i 2 stillinger, og 6 sokn i påvente av den nyansattes oppstart etter årsskiftet. Resultatmålet er nådd, men med stillingsvakanse og naturlig avgang fra stillinger må målet jobbes aktivt videre med i 2022.

I 2020 økte sjelesorgsamtaler i bispedømme 25% fra året før. Denne økningen fortsatte inn i 2021 med ytterlig 13%. Menighetene rapporterer også en flere besøk utført av besøks-tjenesten (+ 25 %), etter en nedgang i 2020 (- 30%). Antall sorggrupper, eldretreff, og andakter ved sykehjem eller institusjon er forholdsvis stabilt sammenlignet med i fjor, men samler flere mennesker enn i 2020. Når mennesker har vært mer isolert på grunn av pandemien er det gledelig at det diakonale tilbud med samtaler, besøk, og møteplasser tilpasset situasjonen har vært opprettholdt.

B.4.2 Integrasjon

Resultatmål: Flere menigheter tilbyr fellesskap til nye i Norge

Menighetenes årsstatistikk viser at det i 2021 var 23 tilbud i forbindelse med integreringsarbeid, hvorav 21 var rettet mot innvandrere. Det er en nedgang fra 2020 på 12%. Resultatmål har ikke blitt nådd 3 år på rad.

I Lunner sokn, Hadeland og Land prosti, har de tidligere hatt flere inkluderingstiltak for innvandrere. De har fortsatt sy-treff på fredager, men merker at behovene for slike tiltak har avtatt de senere årene. Diakonen forteller at flere forhold påvirker beslutningen om å trappe ned på antall tiltak: asylmottaket ble nedlagt, innvandrerne ble mer opptatte med deres introduksjonsprogram og familieliv, samt at de frivillige opplevde slitasje ved at innvandrerne flyttet ut av kommunen igjen etter ei tid. De frivillige opplevde at relasjoner ble brutt igjen og igjen.

Hamar bispedømmeråd vedtok i 2021 å følge opp Kirkerådets handlingsplan for kristne migranter, blant annet med å øke kompetanse. Kristent Interkulturelt Arbeid (KIA) vil bidra til dette gjennom deltakelse på fagsamlinger i 2022. Prostisamlinger for ansatte og råd om diakoni våren 2022 vil også følge opp dette området ved å se behovene i kommunen, *bedømme* hva kirken kan bidra med, gjerne i samhandling med andre, og *handle* ved å velge tilpassede tiltak. Denne kompetansebygging hos ansatte og rådsmedlemmer kan gi inspirasjon til å jobbe med integrering på nye måter i menighetene.

B.4.3 Religionsdialog

Resultatmål: Arbeid med religionsdialog styrkes

Bispedømmet har opprettholdt tankesmien for religionsdialog i 2021, og det har blitt avholdt ett møte. I denne tankesmien sitter medlemmer som representerer de fem store byene i bispedømmet, og målet er å være et sted for inspirasjon og deling av erfaringer. Tankesmien utøver ikke selv religionsdialog.

Høsten 2021 ble det avholdt seminar om religionsdialog/religionsmøte på Dale Gudbrands gård på Hundorp i Sør-Fron. Dette seminaret er videre omtalt under redegjørelse av biskopens virksomhet.

B.4.4 Digitalisering

Resultatmål: Kirkens digitale nærvær økes

Medlemsundersøkelsen viser at opp mot halvparten av medlemmene våre har sett tilbud fra Den norske kirke på sosiale medier. Flest har sett konsert og kulturarrangement (27%) mens 1 av 5 har sett gudstjenester. Her er det ikke skilt på lokale og nasjonale tall.

For å motivere menighetene våre og gjøre dem i stand til å møte en digital hverdag, ble det arrangert et fotokurs i 2021.

Menighetene på nett og i sosiale medier

Det er innrapportert 141 digitale gudstjenester med 29 056 deltagere (via SSB) i Hamar bispedømme. Tallene for 2021 er samlet inn på annet grunnlag enn for 2020 og er dermed ikke sammenlignbare. Disse digitale gudstjenester er helt digitale, og ikke fysiske gudstjenester som også har blitt strømmet. Selv om tallene ikke er sammenlignbare så ser vi av tallene for 2020 at det ble holdt 1304 digitale gudstjenester med 385 683 deltakere. Nedgangen skyldes flere forhold. På kort varsel ble det i 2021 flere ganger innført store endringer i smittevernreglene. Dette gjorde det utfordrende å få rom til nødvendige forberedelser for eksempel inn mot påske og jul. Flere har også prioritert å holde alternative fysiske samlinger og vandringer i stedet for å lage digitale gudstjenester. Stadige endringer i smittevernreglene har også påført ansatte og frivillige noe slitasje slik at det ut over pandemien har vært utfordrende å stadig gjennomføre store omstillinger.

Tabell 16: Annet digitalt innhold på bispedømmenivå rapportert via Analyser. Svarprosent på 50%.

Type digital aktivitet 2021 Hamar bispedømme som helhet	Beregnet antall deltagere
Digitale gudstjenester på Facebook og YouTube	112 925
Preken, andakt og bønn på Facebook og YouTube	9 157
Digitale konserter på Facebook og YouTube	6 059
Salmer, kortere musikalske innslag på Facebook og YouTube	47 806
Innhold for barn på Facebook og YouTube	32 552
Alle typer digital aktivitet totalt beregnet antall deltagere	208 499

Rapporteringen via Analyser gir usikre tall inn mot både antall deltagere og tiltak i 2021. Målingen i 2020 ble gjort via Rambøll og favnet større deler av året. I målingen for 2021 tok man utgangspunkt i innrapporterte tall fra november og desember, og gjorde beregninger ut fra dette. Omfattende og mange spørsmål bidro kanskje til at svarprosenten ikke ble høyere enn 50 %.

Tallene for 2021 viser en økning i antall følgere på Facebook, Instagram, Snapchat og YouTube for prostiene i sin helhet. Dette kan bety at i 2021 så holder fortsatt lokalkirkene i bispedømmet oppe tilstedeværelsen på digitale flater på en slik måte at antall følgere øker. Innholdet som kirken presenterer oppfattes som relevant nok i folks hverdag til at de velger å følge.

Det har vært en økning av Snapchat følgere i Sør-Gudbrandsdal prosti. Det er sannsynlig at Snapchat er tatt aktivt i bruk inn mot ungdoms/konfirmantgrupper her.

Ellers viser statistikken at plattformen YouTube er aktivt i bruk i tre av prostiene som har rapportert inn, og at et av disse "debuterte" på YouTube i 2021.

Kommunikasjonsprosjektet «Synlig på nett» i Hamar bispedømme

Prosjektet «Synlig på nett» i Hamar bispedømme har følgende målsettinger:

1. Menighetene i Hamar bispedømme skal ha oppdaterte nettsider
2. Menighetene er aktivt til stede i sosiale medier for medlemmer og andre som benytter kirkens tjenester lokalt.
3. Det er mulig å melde til dåp på alle menigheters nettsider.
4. Internkommunikasjon forbedres gjennom funksjonell digital kommunikasjon

Det har vært prostivise «runder», både digitalt og fysisk, når koronarestriksjonene har tillatt dette i løpet av 2021. Fase 1 med besøk ble avsluttet i juni 2021, mens fase 2 med gjenbesøk og annen kontakt var i gang fra høsten 2021.

Bispedømmekontoret

Bispekontoret drifter to Facebooksider, en Facebookgruppe, en Instagramkonto, en podcast og en youtube-kanal. Hovedmålet med sidene våre i år, har vært å gi håp og mot, særlig etter at det kom en ny nedstenging.

Facebook

Biskop Solveig har gjennom hele året hatt daglig oppdatering med sine tanker inn mot natta. Hun deler ellers smått og stort fra egen hverdag, og ellers både meningsinnhold og delinger. Responsen er svært god, og følgerskaren har vært jevnt økende. Rekkevidden på innleggene var på 92.600 seere.

Bispedømmets konto brukes i hovedsak til deling av innhold fra nettsiden. Vi treffer ellers godt når vi treffer folket "hjemme". Rekkevidden i 2021 var på 27 920 lesere, og det er en nedgang på 22 prosent fra året før. Hovedårsaken til nedgangen er at vi ikke har prioritert betalt spredning av innhold.

Idebank for menigheter i Hamar bispedømme er erstattet med *Idebank for oss i kirken* som er et delingsforum for gode ideer og annet som skjer som flere kan ha nytte av.

Instagram

Her har vi flyttet oss gradvis over fra å dele vakre bilder til å dele det som skjer. Det ga en økning i rekkevidde på 45 % siste halvår (statistikk går ikke lenger tilbake). Best treff fikk video fra morgenbønn på stiftsdagene som nådde 3 700 seere.

Podcast

Bispedømmets podcast "Pod for Gud og hvermann" har gitt ut 1 ny episode 2021. Tidligere utgivelser gir nye gode lyttertall. Mest hørt er en episode om samisk kirkeliv med 700 avspillinger i løpet av 2021.

Nettsiden kirken.no/hamar har hatt 60 174 sidevisninger mot 37 000 året før. Antall leseøker var på 39 727 (37 000). Mer enn halvparten av de besøkende er over 55 år og det er flest kvinner.

Bortimot halvparten har googlet oss, en tredel kommer fra sosiale medier og 20% går direkte til siden. De fleste trenger kontaktinformasjon og vil ha informasjon om bispedømmerådets arbeid. Den mest leste artikkelen var i forbindelse med 60-årsjubileet for Norges første kvinnelige prest Ingrid Bjerkås med 1096 visninger.

Tabell 17 :Følgere på sosiale medier

Plattform	Følgere 1.1.2019	Følgere 1.1.2020	Følgere 1.1.2021	Følgere 1.1.2022	Endring 2021-2022
Facebook Biskop Solveig	0	2 564	4002	4761	+759
Facebook bispedømmets side	864	1 139	1 342	1 461	+119
Facebook idebank for menigheter i Hamar bispedømme			31		Lagt ned
Facebook idebank for oss i kirken				182	+182
Instagram @Hamar bispedømme	361	489	632	707	+75

B.4.5 Kirken i det offentlige rom

Resultatmål: Kirken er synlig på flere arenaer i det offentlige rom

Medlemsundersøkelsen for 2021 viser at folkekirken i Hamar fortsatt står sterkt i befolkningen. Mens det nasjonalt har vært en nedgang i oppslutningen, har det vært stabilt her med 62 % av innbyggerne som har en positiv holdning til kirken.

Biskopen synliggjør kirken ute, gjennom visitaser og enkeltarrangement. Hun er aktiv med kronikker og enkeltinnlegg i avisene, og har fått mye redaksjonell dekning. Biskop Solveig bruker sosiale medier aktivt for å understøtte sitt daglige virke, med svært god respons.

Størst engasjement skapte biskopens appell under en støttemarkering for palestinere i Hamar i mai. Appellen ble en brannfakkell, og debatten som kom i kjølvannet viste med tydelighet at biskopen i Hamar har en sterk stemme i det offentlige rom.

Media er interessert i det biskopen har å formidle. I løpet av året har biskopen vært svært synlig både i lokale, regionale og nasjonale medier både på nett, papir og i etermedier.

Saker med stort trykk og god rekkevidde var:

- Utsettelse av konfirmasjoner på grunn av pandemisituasjonen
- Arbeidsmiljøundersøkelsen for kvinnelige prester
- 60-årsjubileet for Norges første kvinnelige prest, Ingrid Bjerkås
- Navneskifteliturgi for transpersoner
- Paganist-vielse i domkirkeruinene

Dåpskampanjen planlagt høsten 2021 ble utsatt på grunn av ny nedstenging i samfunnet.

Allehelgenskampanjen ble gjennomført med svært godt resultat. Innholdsmarkedsføringskampanjen ble sett av 969 528 lesere. Det er 21,8 % flere enn de som så den tilsvarende kampanjen året før (som riktignok handlet om dåp). Også besøkstallet til kirkene gikk opp.

Medlemsundersøkelsen viser at vi har hatt en økning i oppslutning på 2 % fra 2020 om åpne kirker (hele året), der 11 % opplyser å ha vært i kirken utenom gudstjeneste eller arrangement. Både statistikken og medlemsundersøkelsen viser dette.

B.4.6 Samarbeid skole/kirke

Resultatmål: Samarbeidet skole/kirke styrkes

Tabell 18: Antall skole- og barnehagegudstjenester

	2017	2018	2019	2020	2021
Skolegudstjeneste	217	207	210	85	43
Barnehagegudstjeneste	119	126	124	64	61

Antall skole- og barnehagegudstjenester har sunket betraktelig fra 2020 til 2021. I 2021 forårsaket pandemien strengere smittevernreguleringer både før påske og jul. Dette reduserte antall skole- og barnehagegudstjenester. Til tross for dette beskriver prosten i Sør- Østerdal en positiv trend i Elverum i sin årsrapport.

«Det mest gledelige med samarbeidet med skolene i 2021, var at det ble planlagt skolegudstjenester før jul for alle skoler i Elverum kommune, i alt 9 barneskoler og ungdomsskoler. Det er første gang på veldig mange år at alle skoler ønsket å gjennomføre dette. Dessverre gjorde innstramninger i smittevernet det nødvendig for skolene å avlyse skolegudstjenestene i Elverum kirke, og i de fleste andre kirkene, noe rektorene beklaget.»

Det ble likevel holdt enkelte gudstjenester. Enkelte prester møtte på skolen og hadde gudstjeneste der. I Sør- Østerdal ble det arrangert utegudstjeneste i skolegården. Flere menigheter har satt opp stall ved kirkene eller en sentral plass i bygda.

Enkelte har fått på plass tiltak for å opprettholde samarbeidet med barnehagene:

«Når det gjelder barnehagene har kirkene i Elverum hatt lange og gode tradisjoner for å samarbeide om høytidene jul og påske. På grunn av at samfunnet for andre år på rad var helt nedstengt før påske i 2021, måtte vi tenke nytt rundt samarbeidet. Løsningen ble at vi kjøpte inn et kjempestort påske-egg til alle barnehageavdelingene. Egget ble fylt med en bok med påskefortellingen, et hefte med ideer til påskeaktiviteter/formingsaktiviteter som kunne gjennomføres i barnehagen og blomsterfrø til alle barnehagebarna med oppfordring om at de skulle så fokusere på barnets undring over frøet som spirer og vokser.» Prosten i Sør-Østerdal

Nye opplegg for barnehager har blitt utviklet både i 2020 og 2021. Besøk i barnehager har gått opp med 69 fra 2020, 41 flere enn i 2019. Barnehagebesøk i kirken har også gått opp fra 2020 og nærmer seg 2019 tallet. Skolebesøk i kirken har også gått opp fra 2020 og nærmer seg også tallet for 2019.

Tabell 19: Besøk i og av skole og barnehage

	2019	2020	2021
Besøk i skoleklasse	160	176	97
Besøk i barnehage	118	90	159
Skolebesøk i kirken	58	34	45
Barnehagebesøk i kirken	58	35	41

Selv om pandemien har begrenset tiltak som kan gjennomføres så opplever flere et godt samarbeid. I Valdres er det en større etterspørsel etter opplegg for barnehage og skoler, jule-påskevandring, klassebesøk og omvisning i kirken. Men noen opplever det som utfordrende slik prostens i Hadeland beskriver det:

«Samarbeidet har endret seg. Avlysninger har bidratt til reduserte kontaktflater. En viss etterspørsel fra skolens side når det gjelder julegudstjenester. Samarbeid rundt påske har utgått.

Kirkens samarbeid med skole og barnehage er skjørt. Mange steder er det gode relasjoner, opparbeidet over tid. Men dette er i stor grad personavhengig».

Rådgiver i undervisning holdt i 2021 kurs i alle prostier blant undervisningsansatte og prester for å styrke kompetanse og motivasjon for hvordan skole/kirke-samarbeid kan utvikles. Kunnskap om *nye læreplaner i skolen* vil bidra til bedre samarbeid. Tallene og erfaringer viser at det er mulig å utvikle samarbeid med skolene og barnehagene. Etter pandemien blir det viktig at vi tar tilbake mulighetsrommet og synliggjør hva vi som folkekirke kan bidra med ovenfor barn og unge i lokalsamfunnet og inn i skolens planer.

B.4.7 Skaperverket

Bispedømmets strategiske mål: Kjempe for menneskeverd og verne om skaperverket

Vårt inntrykk er at menighetene har et bevisst engasjement for menneskeverd og for skaperverket. Skaperverkets dag er innarbeidet i gudstjenestelivet mange steder. Men det er behov for å systematisere rapportering og oppfølging på området. Prosten i Nord-Østerdal skriver i sin årsrapport:

Av eksisterende tiltak som forhåpentlig samsvarer med bærekraftsmålene, vil jeg nevne følgende: babysang og barnekor i flere fellesrådsområder, vi er «grønne menigheter», og vi gjennomfører Kirkens Nødhjelps fasteaksjon i alle fellesrådsområder unntatt ett.

B.4.8 Misjon

Bispedømmets strategiske mål: Fornye engasjementet for misjon og diakoni

Hamar bispedømme er i endring knyttet til arbeidsform for utvalget for Samarbeid Menighet og Misjon (SMM). Over tid har det vært krevende å få utvalget til å fungere godt, og omlegging er derfor aktuelt, slik at det sikres bedre og mer forpliktende kommunikasjon mellom bispedømmet og den enkelte organisasjon.

I løpet av høsten 2020 ble det gjennomført en kartlegging av misjonsavtaler i Hamar bispedømme. Formålet var å få en oppdatert oversikt over hvilke menigheter som har/ikke har misjonsavtale. Kartleggingen viste at 99 menigheter har inngått misjonsavtale, mens 62 menigheter ikke har avtale. De fleste menighetene med misjonsavtale (59) støtter NMS-prosjekter. De øvrige 40 menighetene har avtale med andre SMM-organisasjoner.

Den kirkelige årsstatistikken for Hamar bispedømme for 2021 oppgir 98 avtaler. Det er altså godt samsvar mellom tallene vi innhentet i høst, og hva menighetene selv oppgir. Men kommunikasjon rundt avtalene og status i den enkelte menighet har avdekket at det også er usikkerhet i mange menigheter knyttet til om de har misjonsavtale eller ikke, og status for når avtalen utløper, eller allerede er utløpt. Dette peket på behovet for bedre oppfølging og kontakt mellom avtalepartene organisasjon og menighet.

Kartleggingen synliggjorde noen utfordringer: Hvordan kan *Hamar bispedømmeråd* følge opp menigheter som ønsker misjonsavtale? Hvordan kan *menighetene i bispedømmet* inkludere misjonsavtalen i sine planer og informasjonskanaler (menighetsblad, hjemmesider), slik at flere får eierskap og kjennskap til avtalen? Hvordan vil *SMM-organisasjonene* sikre fornyelse av misjonsavtalene?

Dette vil vi arbeide videre med i 2022, med målsetting om at antallet misjonsavtaler i Hamar bispedømme øker ytterligere.

B.5 Rekruttering og frivillighet

Strategisk mål: Flere finner sin plass i kirkelig arbeid

Rekruttering til prestestillinger i Hamar bispedømme har blitt vanskeligere, spesielt i utkantstrøkene. Det var 2,2 søkere til hver stilling sammenlignet med 2,5 i 2020. 3 stillinger ble lyst ut flere ganger sammenlignet med 8 stillinger i 2020 (se B.6.2).

4 prestestudenter gjør ferdig sin eksamen våren 2022 og er klare til ordinasjon. 3 av dem er i midlertidige stillinger allerede. Alle tre er voksne som har tatt en ny utdanning. Det å gi studentene mulighet til å jobbe under utdannelsen, er et godt grep som har bidratt til at stillinger er betjent.

Hamar bispedømme deltok på digital utdanningsmesse, og her treffes ungdommer i alle aldre. Mange interessante spørsmål dukker opp. En tankevekker er hvor lite de vet om å jobbe i kirken, så vi har en stor jobb med å markedsføre de tilbud og stillinger som finnes. Prestene er anmodet om å delta på lokale utdanningsmesser rundt i bispedømmet, men pandemien har stoppet dette de to siste årene.

Inkluderingsdugnad

Vi har generelt få søkere til ledige stillinger, og har i 2021 ikke hatt søkere med nedsatt fysisk funksjonsevne. Vi har tilsatt to nye medarbeidere med utenlandsk bakgrunn. Disse er gitt norskopplæring/tilbud om dette. Søkere med hull i CV'n blir vurdert på lik linje med alle andre søkere, men temaet blir tatt opp i intervjuet.

B.5.1 Vigslinger

Resultatmål: Rekrutteringen til vigslede stillinger styrkes.

I 2021 har Hamar biskop ordinert 5 prester, mot 2 i 2020. Det ble ikke vigslet noen innenfor tjenestegruppene diakon, kateket eller kantor.

B.5.2 Frivillige medarbeidere

Resultatmål: Flere engasjeres til frivillig tjeneste i kirken.

Menighetenes årsstatistikk for 2021 viser at det var 5 948 frivillige i bispedømmet. Det er en 2 %-økning fra 2020. Selv om resultatmålet er nådd, er det fortsatt mye arbeid som gjenstår for å oppnå nivået før pandemien (2019: 7 579 frivillige). Det rapporteres i de fleste prostier at det har vært vanskelig å rekruttere frivillige når tiltak har blitt avlyst, og når smittevern har gjort at man blir mer forsiktige i kontakt med andre. Samtidig uttrykkes et håp om at åpning av samfunnet etter pandemien vil gi nye muligheter for frivilligheten i frivillighetens år 2022.

Prost i Solør, Vinger og Odal, Trine Færevåg skriver i sin årsrapport:

Når samfunnet igjen åpnes opp, trengs det et krafttak inn mot menighetsråd /diakoniutvalg/trosopplæringsutvalg for å rekruttere nye frivillige.

Hamar bispedømmeråd vedtok i 2021 å følge opp Kirkerådets handlingsplan for frivillighet 2021-2023. Dette ble fulgt opp i 2021 ved utlysning av tilskuddsmidler for å styrke det frivillige arbeidet. Mange menigheter fikk tilskudd, og i 2021 ble det arrangert 30 fester for frivillige. Dette er en 40 % økning fra 2020. Det ble avholdt en fagdag for diakoner om frivillighet hvor nyere forskning på feltet ble presentert. Prostene fikk møte VAKE – Kirkelig ressurscenter mot seksuelle overgrep i 2021, og en fagdag om forebygging og håndtering av vold og seksuelle overgrep ble arrangert i samarbeid med flere kirkesamfunn og relevante organisasjoner. Dette arbeidet anses som viktig i møte med rekruttering av nye frivillige. Til slutt startet planlegging av prostisamlinger i 2022 om diakoni og bærekraftsmål hvor betydningen av å samhandle med andre frivillige organisasjoner, kommunen og næringsliv vil bli tematisert. Samlingene har som mål å øke kraften av den frivillige innsatsen ved samhandling.

B.5.3 Medarbeidertrivsel

Resultatmål: Kirkelige medarbeider trives i jobben

Sykefravær og vurderinger i forhold til det, samt beskrivelse og vurdering av tiltak som oppfølging av medarbeiderundersøkelsen 2021, beskrives under pkt. IV Styring og kontroll i virksomheten, under punktet om HMS/Arbeidsmiljø.

B.5.4 Tilbud til unge

Resultatmål: Tilbud for unge i menighetene styrkes

I mange år har ledertrening vært en av bærebjelkene i menighetenes arbeid med ungdom etter konfirmasjonsalder. Konfirmantleirene har vært hovedarenaen for rekruttering av nye ungdomsledere. Når mange menigheter ikke har fått gjennomført fysiske leire i 2020 og 2021, ser vi en drastisk nedgang i antall ungdommer som har gått på lederkurs. I 2019 var det 487 deltagere på ledertrening, mens det i 2021 var 233. Disse tallene er nok også et resultat av at HEKTAs konfirmantleire på Lillehammer ikke ble gjennomført i 2021.

Samtidig ser vi at lederkurs for mer viderekommende ledere har gått omtrent som normalt. KFUK-KFUM har gjennomført LIV-kurs med fysiske samlinger og like mange deltagere som før pandemien. Det var også en nedgang i antall ungdomsledere i årene før pandemien. Er dette en indikasjon på at ungdommer er mer opptatt av samlingssteder der de kan være mer enn å yte?

Hamar bispedømme gjennomførte ikke ungdomsting i 2021 på grunn av pandemien. Ungdomsrådet har forlenget sin periode fram til ungdomstinget som er planlagt i mars 2022.

B.6 Bemanning – presteskap og administrasjon

B.6.1 Prestedekning

Antall stillinger i presteskapet og administrasjonen.

Tabell 20: Antall stillinger i presteskap og administrasjon

	Totalt	Presters inkl. biskop	Andel i prosent	Administrasjon	Andel i prosent	Andre	Andel i prosent
2018	128,5	115,0	89,5	13,5	10,5	0	0
2019	128,75	116,95	91,5	11,8	8,5	0	0
2020	128,55	116,75	90,8	10,8	8,4	1	0,8
2021	127,55	115,75	91,0	10,8	8,0	1	1,0

Bemanningen i administrasjonen i Hamar bispedømme er stabil. En rådgiver som ble tilsatt i 2020 tiltrådte i 2021 og en rådgiver har fått ny stilling i Kirkerådet. Antall årsverk er lik. Prosjektstillingen innen kommunikasjon som skulle vært avsluttet pr. 31.01.2022, er utvidet til 30.06.2022. Stillingen står under «andre årsverk» i tabellen over. Det er fortsatt ett ubesatt årsverk i administrasjonen. Stillingen ble forsøkt besatt som midlertidig våren 2021, men det ble ingen tilsetting. Den vil bli utlyst fast i løpet av 2022.

I bemanningen i presteskapet er det nedgang på en stilling. Dette var en midlertidig stilling som var opprettet i forbindelse med personalutfordringer. Denne er det nå ikke lenger behov for, og dermed er stillingen trukket tilbake.

Antall medlemmer pr. prest er forholdsvis stabilt.

Tabell 21 : Antall kirkemedlemmer pr. presteårsverk i Hamar bispedømme

	Medlemmer	Presteårsverk inkl. biskop	Medl. pr. presteårsverk
2018	301 646	115	2 624
2019	299 006	117	2 557
2020	297 049	117	2 539
2021	294 897	116	2 548

Tabell 22: Kirkelige handlinger pr. faste presteårsverk

	Presters inkl. biskop	Dåpshandlinger		Konfirmasjon		Vigsel		Gravferd	
		Antall	Pr. preste-årsverk	Antall	Pr. preste-årsverk	Antall	Pr. preste-årsverk	Antall	Pr. preste-årsverk
2018	113,95	2 291	20	2 956	26	652	6	3 810	33
2019	116,95	2 160	19	2 763	24	577	5	3 692	32
2020	116,75	1 928	17	2 617	22	358	3	3 600	31
2021	115,80	2 078	18	2 673	23	452	4	3 778	33

Antall kirkelige handlinger er stabilt. Det har vært synkende fra 2018 til 2020, mens det har vært en stigning fra 2020 til 2021. Dette kan skyldes at noen dåp, konfirmasjon og vigslar har blitt utsatt fra 2020 til 2021. Når det gjelder gravferd var det færre som ble syke og døde i 2020. Det har i 2021 vært drop-in vigslar og dåp, noe som har gitt flere dåp og vigslar.

Pensjonister i tjeneste

Tabell 23: Pensjonister

Timer med pensjonistlønn					Årsverk				
2019	2020	2021	Endring 2021-2020	Endring %	2019	2020	2021	Endring 2021-2020	Endring %
14 500	14 994	11 354	- 3 640	- 24 %	7,84	8,10	6,1	- 1,97	- 24 %

Pensjonister i tjeneste har gått ned i 2021 i sammenlignet med de to foregående årene. Det er avgjørende for at vi skal få alle tjenestene gjort i vakanseperioder at pensjonistene stiller opp. Fortsatt utgjør pensjonistene 6,1 årsverk. En stor del av timene er enkelttjenester, mens 3-4 pensjonister har hatt mer eller mindre avtale hele 2021 i gradert stilling.

Ekstratjenester (gudstjeneste, gravferd, vigsel)

Tabell 24: Ekstratjenester

	Gravferd ved andre	Gravferd ved prest	Gudstjeneste ved andre	Gudstjeneste ved prest	Vigsel	Totalt ekstra tjenester
2017	3	20	20	79	15	137
2018	1	10	9	21	21	62
2019	0	93	8	75	42	218
2020	5	40	11	40	20	116
2021	3	11	9	12	3	38

Det er stor nedgang i antall ekstratjenester i 2021 sammenlignet med foregående år. Tallene viser ekstratjenester etter vikaravtalen. Vikarene som går på arbeidsavtale er ikke medregnet og heller ikke fast ansatte som har tatt ekstratjenester på overtidbetaling.

Pandemien har nok også i 2021 hatt betydning for at det er brukt lite vikarer. Det har også vært forholdsvis lite vakanse i 2021. Nedgangen i bruk av ekstratjenester ved begravelser skyldes nok i hovedsak at der det har vært vakanse/sykdom har det blitt satt inn vikar på avtale. Det som er brukt av ekstratjeneste er for det meste av pensjonister og der legges ikke vikaravtalen til grunn for utbetaling, men timebetaling. Det betyr at de heller ikke er med i tallene over.

B.6.2 Utlysning, søknader og tilsetting i prestatjenesten

Tabell 25: Utlyste stillinger

	Utlyste stillinger	Antall søknader	Søknader pr. stilling	Stillinger lyst ut flere ganger	Antall tilsetninger
2017	18	53	2,9	0	17
2018	31	72	2,3	5	18
2019	22	47	2,1	15	14
2020	16	40	2,5	8	12
2021	20	43	2,2	3	18

Det er utlyst 20 stillinger i 2021 mot 16 i 2020. 3 av stillingene er lyst ut to eller flere ganger, men det er allikevel langt færre enn i de foregående årene. Samtidig har det vært 18 tilsetninger, 12 kvinner og 6 menn, i de 20 utlyste stillingene.

Antall søknader pr. stilling er lavt med 2,2 søknader pr. stilling. Stillingene sentralt og gjerne nærmest Oslo er mest populære og får flest søkere. Stillingene i Hadeland og Land prosti har fått flere søkere i 2021 enn andre steder i bispedømmet. De vakante stillingene er besatt helt eller delvis av pensjonister som vikarer. Selv om vi har få søkere til de fleste stillinger har det i løpet av 2021 blitt tilsatt prester i stillinger som vi har lyst ut flere ganger tidligere år.

Det har blitt tilsatt to prester fra Island i 2021, hvorav den ene først tiltrer i 2022. Det er en synkende trend i antall utenlandske søkere til stillinger i Hamar bispedømme. Det er i dag ansatt 5 prester fra Island, 2 prester fra Tyskland, 1 prest fra Sverige, 2 prester fra Danmark og 1 prest fra Nederland. I 2021 var det 9 «nyrekrutteringer» i Hamar bispedømme og det er en økning på 2 fra 2020. «Nyrekrutteringer» er alle som tilsettes som prest som ikke kommer fra prestestilling eller annen stilling i Den norske kirke. Det er det høyeste tallet Hamar bispedømme har hatt siden 2018.

B.6.3 Alderssammensetning

Tabell 26: Alderssammensetningen i presteskapet

Ansatte pr. 31.12.	39 år og yngre		40-49 år		50-59 år		60 år +		Totalt
	Antall	%	Antall	%	Antall	%	Antall	%	Antall
2017	12	10	34	30	35	30	34	30	115
2018	16	14	29	26	35	31	32	29	112
2019	14	13	30	28	35	32	30	27	109
2020	15	13	27	24	38	34	33	29	113
2021	11	10	24	22	34	31	39	37	108

Presteskapet blir stadig eldre i Hamar bispedømme. I 2021 er 37 % av prestene over 60 år, mens kun 10 % er 39 år og yngre. Det er en nedgang i alle aldersgrupper fram til 60 år +. Hamar bispedømme har den høyeste andel av prester over 60 år i hele landet. Utviklingen viser at rekruttering er en stor utfordring for Hamar bispedømme.

B.6.4 Stillingskategorier

Tabell 27: Stillingskategorier

	Biskop	Domprost	Kapellan	Prost	Prosti-prest	Senior-prest	Sokne-prest	Spesial-prest	Sum
2018	1	1	7,4	8	3,3	0,5	83,0	3,8	108,0
2019	1	1	6,8	9	4,5	0,5	82,0	4,7	109,5
2020	1	1	9,0	9	4,5	0,5	80,9	4,7	110,6
2021	1	1	7,0	9	5,8	1,5	76,4	5,0	106,7

Kilde: Aditrosuiten

Det er ingen endringer i stillingskategoriene i 2021. De som går på AAP er tatt ut av tabellen, mens vikarer i ledige stillinger er tatt inn. Stillingskategori 0950 prestevikar er under prostipreststillingene. Det er tilsatt en midlertidig som seniorprest.

Livsfasepolitikk

Hamar bispedømme er opptatt av å føre en god livsfasepolitikk som tar vare på alle aldersgrupper og livsfaser. Med de utfordringene vi har i forbindelse med rekruttering, er vi

avhengig av å ha gode arbeidsvilkår for våre prester. Dette gjelder både yngre med småbarn og godt voksne. Det er viktig at alle står lengst mulig i stilling.

Innføringsprogram for nye prester ivaretar disse de første årene og fungerer etter intensjonen. De som nærmer seg pensjonsalder kan, der det er mulig, få fritak fra beredskap og konfirmantundervisning eller andre tilretteleggelser der det er ønskelig. Tallene viser at vi har lyktes godt med dette, da det ikke er mange som går av før fylte 67 år i Hamar bispedømme.

B.6.5 Kompetansebygging

Arbeidsveiledning

Tabell 28: Arbeidsveiledningsgrupper i Hamar bispedømme

	2015	2017	2018	2019	2020	2021
Antall grupper	1	5	6	6	8	7
Antall deltakere	6	25	31	35	48	46
Antall prester	6	18	22	25	23	25
Antall fellestrådsansatte	0	7	9	10	25	21

Hamar bispedømme hadde i 2021 sju arbeidsveiledningsgrupper fordelt over lengre eller kortere periode. Veiledning for prostene er ikke medregnet i disse tallene. Det er en målsetning at ABV-gruppene skal være et tilbud i begge arbeidsgiverlinjer. I tillegg til veiledning i gruppe, gis det mulighet for individuell veiledning der slikt behov oppstår. I tillegg til individuell veiledning i særskilte tilfeller, benytter Hamar bispedømme oppfølging ved mentor overfor nyutdannede nytilsatte.

Det er for tiden 6 aktive veiledere i Hamar bispedømme. Ingen av disse driver mer enn en gruppe. Det er derfor et behov for å rekruttere flere veiledere de neste årene. Hamar bispedømme ser fram til at det igangsettes ny arbeidsveilederutdanning høsten 2022.

C. FNs bærekraftsmål

Som det fremgår av Bærekraftsboka til Den norske kirke, representerer bærekraftsmålene både noe gammelt og noe nytt. Menighetene i Hamar bispedømme har gjennom engasjement, innsats og målrettede tiltak arbeidet for fred, miljø og rettferdighet. Det skapes mange gode møteplasser for mennesker i alle generasjoner og med ulike livssituasjoner og betingelser. De fleste menigheter i bispedømmet bidrar hvert år til Kirkens Nødhjelps fasteaksjon, og bidrar på den måten til å oppfylle flere av bærekraftsmålene gjennom å sørge for rent vann, bekjempe fattigdom og større grad av rettferdighet i verden. På samme tid opplæres unge mennesker i verdens sammensatthet, og får muligheten til å gjøre noe for andre i praksis.

Bærekraftsmålene representerer også noe nytt. Målene er en metode som innbyr til en helhetlig tenkning, ved å se sammenhenger mellom økonomi, klima/miljø og det sosiale. Alt henger sammen med alt, og i Hamar bispedømme har vi i 2021 startet prosessen med å ta i bruk bærekraftsmålene på en mer konkret og strategisk måte. Det handler om å se hvilke muligheter man har til å samarbeide med andre aktører i sitt nærmiljø, og til å gå gjennom de 17 bærekraftsmålene for å se hva det er den enkelte menighet kan sette søkelys på fra det stedet man befinner seg.

I bispedømmet har vi flere tiltak som bidrar til å oppnå bærekraftsmålene. Her nevnes noen eksempler:

	• Messe for verdighet i Lillehammer og Hamar domkirke • Sorgsamtaler, institusjonsbesøk. • Onsdagstrimmen i Nordskogbygda sokn
	Oppbygging av en «bunads bank» til utlån for konfirmanter i Ringeby
	Samtaler for yngre mennesker som opplever kjønnsinkongruens i Østre Toten i samarbeid med kommunen.
	Kirken sikrer kulturarven gjennom ivaretagelse av de historiske kirkehusene.
	«Med hjerte for alle» i Eidskog, samarbeid med bygdekvinnelaget, frivillighetssentralen, kommunen og diakonen.

Hamar bispedømmeråd vedtok i forbindelse med behandling av virksomhetsplanen for 2022 at bærekraftsmålene skulle stå som en særskilt satsning. Dette ble gjort før vedtak om ny strategi i Kirkemøtet. Denne satsningen vil favne bredt gjennom et kurs i hvert prosti hvor både ansatte og rådsmedlemmer inviteres til å delta. Gjennom samlingene vil ansatte og råd bli kjent med bærekraftsmålene og hvordan menighetene kan arbeide med disse i samspill med kommunene og lokalsamfunnene for øvrig.

D. Biskopens virksomhet

Biskopens virksomhet ble også i 2021 preget av pandemien. Biskopens ledelse har vært særlig viktig, både med tanke på jevnlig møter med proster og styret i kirkevergelaget, men også for å inspirere og holde motet oppe hos de kirke ansatte, frivillige, folkevalgte og befolkningen ellers. I den forbindelse ble gjennomføringen av stiftsdager høsten 21 viktig.

Kirke og samfunn

Biskopens plass i Fylkesberedskapsrådet gir et godt samvirke med andre sentrale aktører i krisehåndteringen. Biskopen har også hatt et godt samarbeid i beredskapsarbeidet med menighetene tilknyttet Viken fylke.

Et livssynsåpent samfunn

Selv om 2021 hadde sine utsettelse og avlysninger ble også mye gjennomført. På Hundorp ble det en storstilt 1000års-markering av religionsmøtet mellom Hellig Olav og Dale Gudbrand. I samarbeid med de kirkelige dialogsentre og Dialogforum Østfold arrangerte Hamar bispedømme et seminar med tittelen «Folk og tro i 1000 år» hvor det gjennom ulike stemmer ble tematisert hvordan vi i dag kan utvikle et livssynsåpent samfunn med rom for ulikheter.

Et livssynsåpent samfunn ble også et sentralt element under visitas i fengselspresttjenesten. I møte med kriminalomsorgen og de seks lokasjonene i Innlandet fikk biskopen tematisert fengselsprestenes helhetlige og tverrfaglige funksjon. Dette handler om å tilrettelegge for de ansatte og innsattes tros- og livssynsutøvelse, også i kontakt med andre trossamfunn når det er ønskelig. Kriminalomsorgen anerkjente viktigheten av prestatetjenesten, og biskopen oppfordret ledelsen til å gjøre tjenesten enda mer kjent i virksomheten.

Visitat

Hamar biskop gjennomførte visitas ved retreatstedene Lia gård og Sandom. Dette er viktige oaser for stillhet og refleksjon i bispedømmet, og det ble gjort gode avklaringer omkring samarbeid og sakramentsforvaltning.

I tillegg til disse mer spesielle visitasene ble det gjennomført visitas til soknene i Rendalen, Vang i Valdres, Sør-Fron og Gausdal. Et sentralt gjennomgangstema som Hamar biskop vil trekke frem er det uttalte behovet om å skape gode møteplasser i lokalsamfunnet. Mennesker trenger et godt sted for å treffes, og det er ikke alltid det er behov for så mye program eller innhold. Det viktigste er rom for den gode samtalen. Dette speiler en utfordring knyttet til ensomhet, og at det på mange steder bygges ned samlingsarenaer. Her kan kirken ha en sentral rolle, både i egen regi, men også i samarbeid med kommunene og andre organisasjoner.

LHBT

Hamar biskops gruppe for LHBT-ansatte har i løpet av 2021 gjort et arbeid med å samle inn ressursmateriekknyttet til arbeidet med regnbuemesser ulike steder i bispedømmet. Gjennom

flere år har det vært arbeidet regelmessig med gjennomføring av regnbuemesser, og hensikten med innsamlingen er å synliggjøre materiellet som eksisterer, og gjøre det tilgjengelig for flere. 5 av messene er nå lagt ut på bispedømmets nettsider, som ressurs for gjennomføring av regnbuemesse lokalt.

Veien til vigsling

Hamar biskop har som leder av styringsgruppa en sentral rolle i arbeidet med Veien til vigsling (VTV). Dette er et viktig område å fokusere på, ikke minst med tanke på rekrutterings-situasjonen. Derfor er det gledelig at det under VTV på Granavolden sommeren 2021 var 18 samtaler med studenter, i tillegg til de samtalene som ble gjennomført i forbindelse med stifts-praksis. Det var viktig for biskopen at disse samtalene ble holdt fysisk, og ikke digitalt.

Del IV. Styring og kontroll i virksomheten

A. HMS/Arbeidsmiljø

Sykefravær inkl. vurderinger

Tabell 29: Sykefravær i %

	Totalt			1-3 dager			4-16 dager			16 dager – 8 uker			Over 8 uker		
	Alle	M	K	Alle	M	K	Alle	M	K	Alle	M	K	Alle	M	K
Presteskapet	8,1	4,3	12,2	0,2	0,1	0,3	0,7	0,5	0,9	0,8	0,4	1,2	6,5	3,3	9,7
Alle ansatte	5,1	3,6	6,77	0,4	0,3	0,5	0,7	0,5	1,0	0,8	0,3	1,4	3,2	2,8	3,8

I 2020 var sykefravær for alle ansatte 8,2 %, for presteskapet 8,5 %. For 2021 er tallet for alle ansatte 5,1 % og for presteskapet 8,1 %. Det viser at totalt har sykefraværet gått ned, spesielt i administrasjonen. Presteskapet har også gått noe ned, men ikke mye.

Målsettingen med gjennomsnitt sykefravær på 5 % er nesten i mål for 2021. Sykefraværet for kvinner i prestatjenesten er stort, hele 12,2 %. Langtidssykemeldingene dominerer med 9,7 %, og skyldes 3-4 langtidssykemeldte. I løpet av våren 2022 vil de gå over på arbeidsavklaringspenger. Ingen av disse sykemeldingene er arbeidsrelatert. Sykefraværet totalt for menn i prestatjenesten er på 4,3 %. Også her er langtidssykemeldingene dominerende. Det har vært gradert sykemelding blant kvinnene i administrasjonen hele 2021. De sykemeldte blir fulgt opp etter de retningslinjer som NAV har satt opp, og som IA-bedrift.

Ledelsen har hatt fokus på god kontakt med alle ansatte under pandemien, noe som har vært trygt for både prester og administrativt ansatte. Det har vært avholdt mange møter mellom administrasjonen og prostaten under pandemien for å bistå ved behov. Det har også vært jevnlig møter med fagforeningene for å ha en lik forståelse av behov under pandemien.

Det er inngått samordningsavtale om HMS-arbeidet med alle fellesråd og bispedømmerådet, med ett unntak.

Medarbeiderundersøkelser

Å være en sak – LHBT-undersøkelsen

Undersøkelsen er fulgt opp gjennom at den er presentert og drøftet i prostemøtet, RAMU og bispedømmerådet. I tillegg til oppfølging av undersøkelsen gjennomfører biskop jevnlig samlinger for medarbeidere med LHBT-identitet flere ganger i året. Undersøkelsen ble drøftet på en av disse samlingene. Arbeidsmiljø og den enkeltes opplevelse av dette er tematisert på de fleste av møtene.

Medarbeiderundersøkelsen – Arbeidsmiljø for kvinner i prestatjeneste

Undersøkelsen er fulgt opp gjennom at den er presentert og drøftet i prostemøtet, RAMU og bispedømmerådet. I tillegg er det gjennomført to samlinger med målgruppen for undersøkelsen.

Samlingene konkluderte med:

1. **Vil bevare:**
  - a. Vi ønsker fortsatt å være et bispedømme som fronter likestilling,
  - b. gir like videreutdanningsmuligheter og
  - c. har et positivt fokus på kvinners prestetjeneste.
2. **Vil bli bedre på:**
  - a. Bevisstgjøring av ledere i alle ledd og lederopplæring.
  - b. Ha en bedre tilbakemeldingskultur, snakke til og ikke om.
  - c. Lære om, og trene på tilbakemeldinger og bruk av konfliktdempende språk.

Medarbeiderundersøkelsen 2021

Høsten 2021 ble det gjennomført medarbeiderundersøkelse, denne omfattet alle medarbeidere i Den norske kirke, både ansatte i rettssubjektet og i de ulike fellesrådsområder. Resultatene forelå i begynnelsen av november. Bispedømmerådet skal orienteres om rapporten i februar 2022. Rapporten skal følges opp med medarbeiderne i samtlige prosti og felesråd i løpet av 1. kvartal 2022. Oppfølgingen skal favne om drøfting av tiltak for forbedring og bevaring for å bedre resultatene. Bispedømmeadministrasjonen er tilgjengelig for veiledning og støtte til hvordan arbeider videre med dette. Det har vært god dialog både med proster og kirkeverger i denne fasen av prosessen.

Rapporten for alle ansatte i rDnk i bispedømmet viser en positiv utvikling på gjennomføring, engasjement, utviklingsorientert ledelse, relasjonsorientert ledelse og autonomi. Balanse og prestefellesskapet har en negativ utvikling selv om vi har ligger på eller over snitt for trossamfunnet. Samarbeidsklime ligger under snittet for trossamfunnet, og har uendret utvikling. Dette er et aktuelt område å følge opp nærmere. Det vil på dette og andre områder være viktig å se nærmere på resultatene fra gjennomgangen i enhetene for å sikre oppfølging som svarer på utfordringene lokalt.

Rutiner for intern varsling om kritikkverdige forhold

Rutinene for intern varsling om kritikkverdige forhold ble gjennomgått med alle ansatte i 2021. Rutinene for behandling av varsling om kritikkverdige forhold er blitt revidert og tydeliggjort i 2021. Det er en fast post i alle møtene til RAMU hvor innkomne varslinger og avvik blir registrert. Dette var også tema på opplæringsdag for arbeidstaker/arbeidsgiver høsten 2021. Det har vært en varsling sak om kritikkverdige forhold i 2021. Saken er behandlet og avsluttet.

Rutiner for varsling om avvik

Rutinene som ble oppdatert i 2020 er behandlet på samme vis som varsling om kritikkverdige forhold. Det er behandlet fire avvikssaker i Hamar bispedømme i 2021 i tillegg til en sak fra 2020, som ble ferdigbehandlet i 2021. De andre sakene er behandlet etter gjeldene rutiner, og sakene vil bli ferdigbehandlet i februar 2022. Alle varslingene er i samme sak.

B. Likestilling

Hamar bispedømme jobber systematisk og bevisst for likestilling mellom kjønnene og for å hindre diskriminering når det gjelder kjønn, funksjonsevne, etnisitet og samlivsform. Det legges til rette for at ansatte med spesielle behov skal ha en god arbeidsplass. Det spørres ikke etter samlivsform i utlysningsteksten og det blir ikke vektlagt ved tilsetting. Det har i 2021 vært fokus på kvinners arbeidsmiljø og arbeidssituasjon.

Tabell 30: Kvinneandel i presteskapet og lederstillinger i administrasjonen

	2019	2020	2021			
			Kvinner	Menn	Totalt	Prosent kvinner
Presteskapet	45,9	49,2	46,8	53,9	100,7	46,5 %
Biskop og proster	45,5	45,5	5	6	11	45,5%
Lederstillinger i adm.	3	3	0	3	3	0

Som tabellen over viser er det i dag 46,5 % kvinner tilsatt i prestedtjenesten i Hamar bispedømme. Denne prosenten har vært ganske stabil gjennom flere år. Målsettingen er at det skal være like mange kvinner som menn ansatt og det målet er vi nær med å nå. Dette er vi godt fornøyde med. Ved tilsetning så legges det ikke vekt på kjønn. Noe naturlig variasjon følger av dette. I gruppen *biskop og proster* er det stabilt 45,5 % kvinner. Det har ikke vært noen endring i lederstillingene i administrasjonen ved bispedømmekontoret; der er det kun menn.

I 2021 var det 25 søknader av totalt 40, som var fra kvinner, dvs. 58 % av alle søknadene. Dette er en økning fra 2020, da 48 % av søknadene var fra kvinner. Tallene viser at i hele 12 av 18 tilsetninger i 2021 ble kvinner tilsatt, dvs. i 67 % av tilsettingene mot 75 % i 2020.

Det er tilnærmet likelønn blant prestene. Kvinners andel er 100,6 % av mennenes lønn. Kvinnenes lønn er høyere enn mennenes i alle kategorier med unntak av sokneprest, hvor det er 99 % og spesialprest 98,4 %. Størst forskjell er det blant kapellaner (105,6 %) og proster (105,6 %), der kvinnene tjener mer enn menn. Dette kommer for en stor del av at det er flest kvinner som er kapellaner, og de har lenger ansiennitet enn menn i tilsvarende stilling. Prostelønnen er god del høyere for kvinner enn for menn, dette fordi domprosten er kvinne. Når det gjelder bispedømmeadministrasjonene, er kvinneandelen 88,9 % av mennenes lønn. Lederlønningene er ikke med i denne oppstillingen, så gruppen «Øvrige ansatte» viser at mannlige ansatte er bedre betalt enn kvinner. Ulike stillingskategorier bidrar til denne forskjellen.

Det er like mange kvinner som menn som er deltidsansatt, 4 av hvert kjønn. Men kvinnene har mindre stillingsprosent enn mennene. To av deltidsstillingene er kombinert med trosopplæring i fellesrådet, slik at totalt har de to kvinnene full stilling. To av mennene som er i deltidsstilling har annen stilling i tillegg som gjør at de ønsker deltid. Ellers går de andre deltidsansatte på Arbeidsavklaringspenger og det er av midlertidig karakter. Dette er ganske likt fordelt på kvinner og menn.

C. Vurdering av mislighetsrisiko

Hamar bispedømme baserer seg på Den norske kirkes etiske retningslinjer i sitt arbeid med etiske standarder, noe som innebærer en bevisstgjøring vedrørende for eksempel habilitet og nærstående parter. Dette medfører nødvendigvis ikke at risikoen for misligheter er eliminert i virksomheten, men at den anses som relativt lav og at rutinene er tilfredsstillende for å redusere risiko og avdekke eventuelle tillitsbrudd.

Bispedømmeadministrasjonen har ikke ansvar for bankhåndtering, og det er heller ingen kontantkasse i virksomheten. Videre forefinnes regnskapssystemer som sikrer at alle utgiftsbilag skal godkjennes av 2 personer. Alle utgående brev fra virksomheten, herunder forpliktelser, godkjenninger mv., skal undertegnes av saksbehandler og kontrasignes av stiftsdirektør.

Del V. Vurdering av framtidsutsikter

Hamar bispedømme vurderer evnen til å kunne nå fastsatte mål og levere resultater framover som overveiende gode. Uansett vil det være flere forhold både i og utenfor virksomheten som påvirker mulighetene til å utføre vårt samfunnsoppdrag.

Medlemsundersøkelsene i Den norske kirke, gjennomført over flere år, gir oss god og interessant informasjon om medlemmers holdninger og meninger om kirken. I Hamar bispedømme er den største gruppen av respondentene i segmentet «gul gruppe». Denne består av mennesker som er åpne for tro og/eller besøker kirker flere ganger i året. Undersøkelsene viser at et stort flertall av medlemmene besøker kirken i løpet av året, og over halvparten har vært der mer enn en gang. De fleste besøker kirkegården eller deltar i en gravferd. Et mindretall, den såkalte «grønne gruppe», deltar på gudstjenester uten spesielle anledninger. Medlemsundersøkelsene bekrefter det statistikk og analyser har vist over tid, nemlig at folks gudstjenestevaner er knyttet mer til anledning enn til vane. Derfor er man også fra bispedømmets side tydelig på at det må arbeides med å skape de gode anledningene, anledningene som har resonans med de liv folk lever. Å skape tilhørighet er helt nødvendig. Tilhørighet kommer som en konsekvens av gode relasjoner og tillitsbyggende arbeid over tid. Kirken må oppleves som relevant, og møte de behov som finnes.

Tallene fra medlemsundersøkelsene viser at en høy andel av medlemmene ønsker å velge dåp, kirkelig begravelse og kirkelig konfirmasjon hvis dette var aktuelt for dem i dag. Færre ville valgt kirkelig vielse hvis det var aktuelt i dag. Dette underbygges av nedgangen vi har sett over tid i andelen ekteskap som inngås i kirken. Den norske kirke må kanskje kommunisere bedre den fleksibiliteten som faktisk finnes for avholdelse av vielser i kirken for å opprettholde kirkelig vigsel som et foretrukket alternativ for flertallet.

Det digitale kvantespranget som har kommet under pandemien må utnyttes til å ta ut enda mer av potensialet knyttet til at menighetene har nettsider som er oppdaterte og med relevant informasjon, samt bruker sosiale medier for å fremme aktivitet som skjer. Dette er avgjørende for en kirke i en moderne tid.

Gjennom besøk i menighetene og under bispevisitaser er det tydelig at kirkebyggene har stor betydning i folks liv. Dette underbygges av medlemsundersøkelsen, hvor fire av fem spurte er helt enig i at det er viktig at kommunene vedlikeholder kirkebyggene. Dette viser hvor viktig det vil være for kirken i årene fremover å utvikle gode relasjoner til bevilgende myndigheter, blant annet for å kunne ivareta kirkene i hele landet. Kirkebyggene er tradisjonsbærere, hellige rom og symbolbærer i et lokalsamfunn, og ikke minst viktige samlingsarenaer når samfunn rammes av alvorlige hendelser. Økningen i antall åpne kirker over flere år viser også den samme trenden; og det er viktig å gjøre rommene mer tilgjengelig, både for pilegrimer og beboere.

I 2021 fikk bispedømmet ytterligere en diakonstilling, og 80 sokn har nå diakonal betjening. Gjennom denne prosessen har vi sett betydningen av god relasjon til kommunens administrative og politiske ledelse. Ofte handler det om å synliggjøre hva kirken kan bidra med inn i det øvrige velferdstilbudet i kommunene. Det handler om å være etterspørselsorientert, og sammen med øvrige aktører finne ut hva som er den lokale kirkes spisskompetanse, og utforske hvilke behov som trengs å dekkes i den enkelte kommune. I en post-Korona tid vil det være store utfordringer innen arbeidsliv, ensomhet, psykisk helse osv., og kirken trenger å være tett på samarbeidspartnerne sine, slik at man gjør gode diakonale tiltak som treffer de lokale behovene. Vi må stille oss spørsmålet «hvordan er det å være menneske akkurat på

dette sted akkurat nå». Bispedømmet vil følge opp dette gjennom prestisamlinger for alle ansatte, menighetsråd og diakoniutvalg om diakoni våren 2022. Samlingene vil bidra til å synliggjøre diakoni som hele kirkens anliggende.

Samlingene vil også bidra til å øke kjennskap til bærekraftsmålene som et språk kirken bør ta i bruk for å kommunisere bedre utad hva vi allerede holder på med, og for å oppøve vårt felles blikk på å se behovene i lokalsamfunnet for så å søke samhandling med andre samfunnsaktører til å møte behovene. Metoden se-bedømme-handle ved bruk av levekårsundersøkelser og ulike rapporter kan styrke kirkens diakonale og samfunnsbyggende arbeid.

Det å være relevant i tida er viktig for å opprettholde kirkens status i samfunnet. Det er neppe noen annen samfunnsinstitusjon som er i nærheten av å ha den tilslutningen som kirken har i vårt bispedømme. Kirkens evne til å være en stabiliserende faktor i mange menneskers liv, og være en samfunnsaktør som virker for medmenneskelighet og håp er enda viktigere de neste årene som vil være sterkt påvirket av konsekvensene av en lang periode med pandemi.

Del VI. Årsregnskapet

Hamar bispedømmeråd var inntil 1. januar 2017 et statlig forvaltningsorgan underlagt Kulturdepartementet. Fra og med 2017 er bispedømmets regnskap underordnet rettssubjektet Den norske kirke (rDnk) sitt konsernregnskap, som er et finansielt orientert regnskap etter Norsk standard.

Regnskapsoversikten meddelt fra Felles økonomienhet (FØ) pr. 10. februar 2022 vurderes å gi et dekkende bilde av Hamar bispedømmeråd disponible tildeling, regnskapsførte utgifter og inntekter i 2021. Det må tas forbehold med hensyn til at det kan bli korreksjoner fram til endelig regnskap for rDnk skal godkjennes av Kirkerådet medio mars.

I 2021 fikk Hamar bispedømmeråd en endelig budsjetttramme til drift på 113 186 000 kroner. Regnskapsførte driftsutgifter, fratrukket driftsinntekter, pr. 10.02.22 er 117 059 000 kroner, noe som utgjør et merforbruk som netto resultat i ordinær drift på 3 874 000 kroner i forhold til bevilgningen. Dette tilsvarer 3,4 % av netto tildeling.

Våren 2021 vedtok bispedømmerådet å bruke 2 millioner kroner av tidligere års mindreforbruk til særskilte satsning på stabsbyggende tiltak i menighetene og kulturelle førjulsarrangementer. Høsten 2021 ble det vedtatt å tildele ytterlige kr. 400 000,- i tilskudd til menighetene for tiltak for frivillige og ungdom. Det medfører at merforbruk i forhold til opprinnelig budsjett er nær 1,5 millioner kroner.

Utover det som blir definert under ordinær drift, er Hamar bispedømmeråd ansvarlig for videreformidling av tilskudd stilt til disposisjon fra rDnk til trosopplæring og andre kirkelige formål. Til denne oppgaven følger et ansvar for kontroll og oppfølging av anvendelsen av midlene, vurdering av søknader om overføring av mindreforbruk og forvaltning av eventuelle ubenyttede tilskudd. Total sum i tilskuddsoverføring i 2021 var 40,5 millioner kroner.

Budsjettgruppe 1

Hamar bispedømmeråd mottok i 2021 en samlet tildeling på kr. 153 655 000,- fra Kirkemøtet v/Kirkerådet. Driftstildelingen for 2021 var på kr. 113 186 000,-.

Hamar bispedømmeråd har et merforbruk på driftstildelingen ved utgangen av 2021 på kr. 3 874 000,-. Dette utgjør et forbruk på 3,4 % ut over tildelingen. Hamar bispedømmeråd har akkumulert mindreforbruk fra tidligere år som dekker årets merforbruk.

	Regnskap	Budsjett	Avvik
Budsjettgruppe 1 - Driftsregnskapet	31.12.2021	31.12.2021	
Inntekter	-1 434	-1 514	-80
Tilskudd/varekjøp	2 456	129	-2 327
Lønnskostnader	103 886	101 284	-2 602
Andre driftskostn	12 151	13 287	1 136
Sum budsjettgruppe 1	117 059	113 186	-3 873
Samlet tildeling budsjettgruppe 1		113 186	

(Tall i hele 1 000 kroner)

Budsjettgruppe 2 og andre tilskudd

Hamar bispedømme ble i 2021 gitt tilskudd fra Kirkerådet på kr. 40 469 000,- til budsjettgruppe 2. Hamar bispedømme videreformidlet i 2021 kr. 25 639 000,- i tilskudd til menigheter som gjelder trosopplæring og kr. 13 813 000,- til annen kirkelig virksomhet (som gjelder diakonstillinger, undervisningsstillinger og tilskudd til kirkemusikk). I tillegg ble det utbetalt tilskudd på kr. 783 000,- fra Opplysningsvesenets fond.

	Regnskap	Budsjett	Avvik
Budsjettgruppe 2 og 3 - Tilskudd *	31.12.2021	31.12.2021	
Trosopplæring	25 639	25 909	270
Diakoni	6 147	6 477	330
Undervisning	7 506	7 140	-366
Kirkemusikk	160	160	-
Domkirke (Oslo og Nidaros)			-
Annet (inkl OVF)	783	783	-
Gruppe 3 (kun KR)			-
Sum budsjettgruppe 2 og 3	40 235	40 469	234
Samlet tildeling budsjettgruppe 2 og 3		40 469	

(Tall i hele 1 000 kroner)

Særskilt om OVF-tilskuddet

Tilskuddet fra avkastningen fra Opplysningsvesenets fond (OVF) ble fordelt etter vedtak i bispedømmerådet på bakgrunn av søknader. Tildelingen i 2021 var på kr. 783 000,-.

Spesifikasjon av Ovf-midlene:	2021		
	Regnskap	Budsjett	Avvik
OVF			
Administrasjon - 491			-
Diakoni - 492	65		-65
Barn og unge - 493	406		-406
Gudstjenesteliv - 494	18		-18
Kirkemusikk og kultur -495	146		-146
Samisk kirkeliv -496			-
Andre fellestiltak (inkl SMM) - 497	148		-148
Internasjonale og økumeniske organisasjoner -498			-
	-	783	783
Ovf total (for rapportering til Ovf)	783	783	-

Gunhild Tomter Alstad

Gunhild Tomter Alstad
bispedømmerådsleder

Freddy Knutsen

Freddy Knutsen
stiftsdirektør

Hellige rom

for alminnelige liv

Folkekirka i Hamar bispedømme vil

- formidle livets og kjærlighetens Gud og utfordre til handling
- gi verdighet og håp gjennom evangeliet om Jesus Kristus
- være til stede der mennesker er

TILHØRIGHET

- invitere til gudstjenester og kirkelige handlinger som gir fellesskap og kristen livstolkning
- forvalte og fornye kultur og tradisjoner knyttet til kirkebygg, kirkegårder og pilegrimsvirksomhet
- bidra til trygge lokalsamfunn og deltakelse, demokrati og inkludering i menighetene

NESTEKJÆRLIGHET

- kjempe for menneskeverd og verne om skaperverket
- fornye engasjementet for misjon og diakoni
- bidra til samtaler om religion, livssyn og verdier

BARN OG UNGE

- invitere til dåp og en inkluderende trosopplæring
- videreutvikle samarbeidet med barnehager og skoler
- fremme aktivt barne- og ungdomsarbeid i samarbeid med organisasjoner

DEN NORSKE KIRKE
Hamar bispedømme

Jeg må bare si det ...

*Vi har stått oppreist fordi vi bæres av noe større enn oss selv.
Kirkedørene har vært åpne fordi menneskers lengsler lever.
Bønner er bedt fordi vi må ha et sted å rope ut alt som i oss bor.
Også nå.
I hvert fall nå.*

*Lys er blitt tent fordi ikke alt kan ordsettes.
Barn og unge er blitt døpt fordi vi trenger kjærlighetens kraft
og mysteriet som løfter oss opp.
Også nå.
Steder der det uforklarlige bare kan leve.
Der vi kan være.
Det vi er.*

*Døde er blitt begravet fordi vi trenger å overgi.
Trenger å følge. Trenger å bære.
Finne hvile.
Sorgtunge skritt er tatt.
Også nå.
Det er å leve.*

*Konfirmanter har knelt på alterringene fordi her er det nåde
- akkurat slik jeg er.
Barn har klatret tårntrapper og danset i kirkerom
fordi det er plass til alt her.
Også nå.*

*Salmer er sunget høyt og mest i det helt stille fordi sangen og musikken
berører samme hva.
Orgelbrus har fått oss til å sveve fordi vi inderlig har trengt å bli omfavnet.
Også nå.*

*Velsignelser er bedt. Korstegn tegnet.
Fordi Gud er nær.
Også nå.*

..... og over alt dette skrives mysteriets navn på himmelen.....

Sokneprest i Vestre Slidre og fengselsprest ved Slidreøya, Berit Kristin Klevmoen

Foto av Hamar domkirke: Berit Kristin Klevmoen

DEN NORSKE KIRKE

Hamar bispedømmeråd

Postadresse: Postboks 172, 2302 Hamar. Besøksadresse: Folkestadsgt. 152, 2317 Hamar
Telefon: 62 55 03 50 www.kirken.no/hamar Epost: hamar.bdr@kirken.no